

avto Ingelevanske amatke zvez. — Cena 28 Din za celo leto. — Za izposojstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din. — V ilustratornem delu vsaka drobna vrstica ali sje prostor 10 Din. • Izbaja vsake srede ob 6 zjutraj. — Spis in dopis naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, naravnemu reklamatorju in inseratni pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica šte. 6.

Narodni poslanec Vlad. Pušenjak.

Razbremenitev Slovenije.

Ker nasprotniki neprestano hujskajo proti SLS in govore ter pišejo o strašni obremenitvi Slovenije v času, ko je SLS na vladi, treba javnosti podati še nekaj števil, katere jasno pričajo, kako je edino SLS v zadnjih dveh letih, ko je glasovala za državni proračun, dosegla znatno znižanje davčnih bremen v Sloveniji. Prejšnja leta so se davčna bremena leto za letom zviševala, zadnji dve leti se pa znižujejo.

V zadnjem članku sem ugotovil, da je v letu 1927 plačala Slovenija za 68 milij. Din manj neposrednih davkov, ko l. 1925, sedaj pa si hočemo pogledati

1. plačilo dohodnine v zadnjih letih.

L. 1925, ko so bili na vladi žerjavovci, je plačalo 32.922 strank v Sloveniji 54.1 milij. Din dohodnine, l. 1926 je plačalo 31.200 strank ali za 1.722 strank manj, dohodnine 50.8 milij Din, l. 1927 je padlo število davkoplačevalcev na 23.763, ki so plačali le 27 milij. Din dohodnine. Pribiti moramo, da se je plačilo dohodnine v l. 1927 zmanjšalo za polovico. V l. 1928 pa bo, po dobljenih podatkih sodeč, število davkoplačevalcev padlo za več ko polovico lanskim davkoplačevalcem, katerih plačilo bo za polovico manjše ko lani. Navajam poleg zadnjih objavljenih primerov še za potrditev te trditve podatke iz okr. Gornjigrad. V okr. Gornjigrad je l. 1927 plačalo dohodnino 266 strank, l. 1928 pa samo 98 strank, komaj dobra tretjina. Tem davčnim obvezancem se je predpisalo l. 1927 Din 131.410 dohodnine, l. 1928 pa le Din 62.026,50, niti polovica prejšnje leto predpisane zneska.

3. Davka na poslovni promet

se je plačalo l. 1925, ko so bili na vladi žerjavovci, Din 47.1 milij., l. 1927 pa Din 42.6 milijonov ali za 4.5 milijonov Din manj.

4. Točilnih taks

so plačali gostilničarji l. 1925, ko so bili na vladi žerjavovci, Din 8.6 milijonov, l. 1927 pa 7.7 milijonov dinarjev, skoro za 1 milijon Din manj

5. Invalidskega davka

se je plačalo l. 1925, ko so bili na vladi žerjavovci, Din 27.7 milijonov, l. 1927 pa le 26 milijonov Din ali za 1.7 milijon Din manj.

5. Trošarine

se je plačalo l. 1925, ko so bili na vladi žerjavovci, Din 30.9 milijonov, l. 1927 pa samo 28.3 milijonov Din ali za 2.6 milijona Din manj.

Mi vidimo, da je Slovenija plačala l. 1927 tudi manj posrednega davka ko l. 1925, ko so bili na vladi žerjavovci. V l. 1928 pa bo plačilo davkov še nižje, ker odpade dohodnina, invalidski davek, komorska doklada ter hišni davek v kmečkih občinah, kar je zasluga SLS, ki je dosegla, da se je sprejel 8. febr. 1928 novi davčni zakon, kateri je mnogo ugodnejši za slov. davkoplačevalce, ko davčni zakoni, katere so predložili, oz. že v davčnem odboru odobrili samostojni demokrati, odnosno Radičevci.

Delo Nar. skupščine.

6. nov. Skupščina je izvolila finančni odbor, v katerem je dobil Jugoslovanski klub tri mesta (Sušnik, Smodej, Pušenjak). — Skupščini je bil predložen zakon o ljudskih šolah, ki pa je zelo nazadnjaški in centralističen. Izdelali so ga žerjavovski uradniki v prosvetnem ministrstvu. Zakon bo moral biti znatno izpremenjen.

Skupščina je sprejela nujnost zakona monopolskega posojila, ki bo znašalo okrog 1200 milijonov dinarjev in se bo porabilo za najnujnejše gospodarske potrebe. Posojilo bo dala neka švedska družba vžigalice, ki je zato dobila pri nas pravico izdelovati vžigalice, pri čemer mora razen 15 ljudi uporabljati samo domače delavstvo. Posojilo je po 6 $\frac{1}{2}$ odstotno

7. nov. Minister dr. Barič je predložil načrt zakona o hitrem izvrševanju javnih del, da bo brezposelno ljudstvo prišlo do dela. V ta namen je na razpolago 11 $\frac{1}{2}$ milijonov dinarjev. Kjer je ljudstvo brez hrane (Hercegovina in Dalmacija), se bo dala

podpora Rdečemu križu, da bo isti skrbel za stradalce, obenem se bo dovolil brezplačen dovoz živil v dotične kraje.

Odbor za trgovsko pogodbo z Avstrijo se je posvetoval o tej zadevi. Trgovinski minister dr. Spaho je izjavil, da Avstrija na noben način ni hotela odnehati od povišanja carine na živino in meso, vled česar je seveda izvoz naše živine v Avstrijo otežkočen. Pač pa je Avstrija znižala carino na slivovko, na suho sadje, na sadne izdelke, sočivje itd. Poslanec Škulj in Žebot sta zahtevala, naj se da zato naši živinoreji drugačna pomoč ter je stavil zato določne predloge, ki jih je minister sprejel.

Finančni minister je predložil načrt zakona o razdolžitvi kmetov. Ministrski svet je načrt odobral ter ga sprejel.

Finančni odbor je obravnaval zakon o katastru.

9. nov. Finančni minister je predložil proračun za l. 1929-30. Proračun je nekoliko nižji kot to leto in je doseženo med dohodki in stroški ravnotežje.

Narodni skupščini je bil predložen zakon o sodnih taksah, katerega nujnost je bila sprejeta.

Nato je skupščina sprejela zakon o monopolskem posojilu. Ob tej priliki so zlasti demokrati povdarjali, da je s tem zlomljen odpor radičevcev in žerjavovcev in da smo kljub njihovim hujskanjem v inozemstvu dobili posojilo pod zelo ugodnimi pogoji.

10. nov. Nar. skupščina je sprejela soglasno (tudi z glasovi opozicije) zakon o trgovski pogodbi z Avstrijo ter zakon o konvencijah z Madžarsko.

Zakonodajni odbor je obravnaval kazensko-pravni red ter zakon o imenih.

12. nov. Finančni odbor je sklepal o uredbi o odpisu davkov o raznih uimah. Davki se odpišejo, če je dokazana vsaj četrtinska škoda na polju. Uredba je bila soglasno sprejeta.

Kakor vidimo, narodna skupščina dela s polno paro, ker ni v njej radičevskih in žerjavovskih hujskarij. Ljudstvo bo vsaj vedelo, čemu plačuje dnevničke svojim poslancem.

Najcenejši nakup nočavil

In pletenin v tovarniški zalogi
Ljubljana
Miklošičeva cesta 14 Sv. Petra cesta 23

Velik gospodarski posvet.

Belgrajski časopisi prinašajo po cele strani poročil o velikem gospodarskem posvetu, ki ga je sklical dr. Korošec in ki so se ga udeležili poleg zastopnikov Narodne banke še predstavniki gospodarskih krogov iz cele države. Posvet je bil zelo dobro pripravljen in je guverner Narodne banke, od katere je dvig našega gospodarstva najbolj odvisen, preje prepotoval državo in se povsod posvetoval z gospodarskimi predstavniki.

Na posvetu so se obravnavale naše gospodarske rane in se storili sklepi, kako bi se mogle polagoma ozdraviti. Zlasti se je povdarjalo izboljšanje prometa, znižanje taks in trošarin ter pravična razdelitev posojil iz Narodne banke in Poštne hranilnice.

Slovenski gospodarski krogi so zlasti povdarjali izboljšanje prometa, zgradbo tirnega trikota in Zidanem mostu, znižanje trošarin, odpravo prometnega davka ter premestitev državne smodnišnice iz Kamnika ter da se na njenem mestu razvije druga večja industrija.

Navzoči ministri so na vsa izvajanja dajali pojasnila in se je sprejel sklep, da se bodo zahteve gospodarskih krogov v čim večji možni upoštevale. Vsi gospodarski krogi brez razlike strank so se najtopleje zahvaljevali dr. Korošču, da mu je tako pri srcu gospodarski razcvet države.

Kako životari opozicija.

Takozvana KDK (radičevci in pribičevci) z Zerjavom in Puceljem) je prišla v zažago. Dr. Korošec mir in njegova hladnokrvnost jih je spravila v zadrego.

Čim bolj razni voditelji vpijejo po shodih in zabavljajo, čim bolj nekateri radičevci izjavljajo, da sploh nečejo o državi nič več slišati, čim bolj pošiljajo svoje ljudi v inozemstvo črniti našo državo — tem bolj tiho je dr. Korošec. Radi bi ga izzvali, da bi z bičem in korobačem planil po Hrvatih, da bi mogli potem upravičeno kričati: glejte, tako se dela z nami — toda dr. Korošec mirno poslušal ter priganja narodno skupščino, naj hitro dela; zakaj skrajno nujno je, da se pri nas začne gospodarsko delati.

Ali ni to naravnost obupno?

Da bi KDK še bolj pokazala svojo togoto, je proglasila bojkot. Toda živ krst ga ni držal.

Nato je vlada vrhutega še odklonila dnevnicke vsem poslancem, ki nečejo delati. O to je završalo!

In sedaj je prišel v KDK že maček. Težke misli: kaj bo, če bomo mi tako zastojni lajali. In so začeli pošiljati svoje Nikodemne v Belgrad; da bi se poravnali. »O takoj,« je odgovoril dr. Korošec; »tudi ustavo takoj z veseljem izpremenimo, samo da bo v korist države. Mi samo čakamo, da nam poveste, kaj hočete.«

Vprav to je pa tisto, česar gospodje pri KDK ne vedo. Pribičević je za centralizem, radičevci pa za popolni federalizem

— to se pravi: samo kralja imamo še skupnega, drugega pa nič. Kako naj pa povedo v Belgradu, kaj hočejo, če Pribičević pravi črno, Hrvatje pa belo.

No, in tako se zdi, da bo moralo za enkrat ostati. Vlada bo čakala in delala, KDK pa bo morala na jasno priti, kaj pravzaprav hoče. In ko bo enkrat na jasnem, tedaj bo morala priti v Belgrad in določno povedati; to in to bi radi.

Potem bo šele prišlo do resnih pogajanj. In če se bodo enkrat čisto natančno pogodili, kaj bodo naredili, da bodo vsi vsaj približno zadovoljni; Hrvatje, Srbi in Slovenci, potem šele bodo volitve.

Volitve delati samo zato, da se ljudstvo burka, ne da bi prinesle kako izboljšanje, je pa neumnost. Če bodo volitve, bo moralo biti ljudstvo čisto na jasnem, da se bo z volitvami tudi nekaj boljšega doseglo, kot je zdaj.

In na tem stališču stoji vlada.

O nekdanjih samostojnih.

Vedno smo trdili, da takoimenovana »samostojna kmetijska stranka« nikoli ni bila ne samostojna, ne kmetijska. Ustanavljali so jo prejšnji demokratje in stari liberalci in v vsem njenem dejanju in nehanju so se videli vedni vplivi demokratskih veljakov, ki so bili vse prej kot kmetje. Danes se ta stranka imenuje »Slovenska kmetijska stranka«, toda izpremenila je le ime, drugo pa je ostalo kot je bilo. Da bi dokazali, kako malo so samostojni, so zlezli popolnoma pod radičevsko komando. Če torej to gospodo imenujemo »samostojneže« ali samostojne kmete, ta beseda, ne zadene. Toda prišla je v navado, zato jo rabimo. O »nekdanjih« samostojnih pa pišemo, ker so pravzaprav danes samo še reven del uborje demokratsko-radičevske zveze proti sedanji vladi.

Ne bomo pozabili!

Gospodje, ki se zbirajo okrog takoimenovane »Slovenske kmetijske stranke«, so si to ime nadeli, da bi ljudje pozabili njihovo preteklost kot misli našemljen človek, da ga zato drugi ne bodo prepoznali. Svoje preteklosti se ti gospodje po vsej pravici sramujejo, ker je res sramotna. Na željo starih liberalcev so leta 1919. ustanovili strančico, ki naj bi kmete odtrgala od naše ljudske stranke in jih pripeljala v naročje demokratov. En del kmetov so v tisti razburkani dobi res odtrgali. Dosegli so, da je bil slovenski kmet razdeljen. Kmetu je tako potreba, da drži skupaj, da dela skupaj, ker sicer kmetovi stan ne more upati na lepšo bodočnost. Pa so prišli ti nepoklicani gospodje ter nahujskali kmeta proti kmetu. Koliko surovosti je bilo na tistih shodih leta 1920.1. Kako so zmerjali in psovali ti zapeljanci v Kmetijskem listu! V koliko vasi so zanesli sovraštvo in dolgotrajen prepirl! To strašno škodo našemu kmetu je napravila gospoda, poslana od demokratov pod zastavo samostojnih.

Prišlo je potem leto 1921., ko je vsa

samostojna kmetijska stranka v Belgradu kot en mož glasovala proti slovenskemu narodu. Ne bi bilo danes teh težkih razmer v naši državi, če bi Pucelj in drugi ne sledili demokratom v glasovanju za sedanjo ustavo.

Pa še ena stvar je sramotna in žalostna pri tej stranki. Kdor je mož, drži na svoje prepričanje in se ne izpreminja kot petelin na strehi. Slovenci smo veljali kot možati ljudje, pa je prišla stranka samostojnežev, da je škodovala, kar je le mogla slovenskemu dobremu imenu. Saj veste, kaj so vse bili naši »samostojni«. Bili so za avtonomijo, potem pa proti njej; bili po proti Radiču in sedaj so z radičevci, govorili so proti demokratom, sedaj obhajajo svoj blejski praznik v objemu s to »gospodo«, hvalili so srbsko komando in stali v vrstah srbskih zemljoradnikov, pa so spet divjali proti Srbom... da ne naštevamo še več teh ogabnih izpreminjanj. Vse to pa je škodovalo neizmerno celemu našemu narodu, ker povsod na svetu še vedno največ velja: mož-beseda. Kdo bo popravil to veliko škodo, ki so jo napravili ti ljudje našemu narodu v tistih letih, ko so sedeli na vladnih klopeh?

Po pravici se torej ti ljudje sramujejo. Toda tega naj si nikar ne domišljajo, da je naše ljudstvo vse to pozabilo. Če ime izpreminjajo, še niso popravljene stari veliki grehi. Vedno bo ostal resničen stavek: Volk menja dlako, ne pa svoje narave.

Svoje pogubno delo nadaljujejo.

Rekli smo že, da so bivši samostojneži čisto zlezli pod radičevski hrvaški vpliv. Vedno bolj bi morali Slovenci krepiti zavest, da smo narod, ki mora držati povsod skupaj nasproti vsem drugim narodom. Namesto, da bi budili to zavest, pa se utinjajo Hrvatom! Nekateri ljudje sploh niso srečni, če niso ponižni sluge. Zato mislijo, da mora tudi naš slovenski narod vedno kriviti hrbet pred močnejšim sosedom. Tako ubijajo s prazno radičevščino v našem ljudstvu narodno samozavest.

Vrhu tega pa so se pridružili demokratom, da bi mogli več škodovati večini slovenskega naroda in njeni zastopnici SLS. Strahovito so govorili in pisali proti zerjavovskim demokratom, oznanjali so, da so demokratje največja nesreča našega naroda, danes pa so se zvezali s to nesrečo tako, da prirejajo skupne shode in sestanke, skupne prireditve in veselice. Pripovedovali so nekdanji samostojneži, kako strašno je škodovala demokratska stranka gospodarsko našemu ljudstvu, ker so razni njeni prijatelji uničili celo vrsto bank in drugih zavodov — danes se bore z istimi škodljivci v eni fronti proti SLS.

Neštetokrat smo napovedovali, da bo prišlo do tega, da se znajdejo spet skupaj stari liberalni bratci, ki pač skupaj spadajo — toda vselej so to tajili kot gad noge. Danes je to resnica; naša napoved se je uresničila.

In posl. dice te zveze?

Kakšen bo konec te zveze, se že kaže. »Samostojneži« naročajo demokratsko časopisje in se napajajo z demokratskimi mislimi, hodijo na skupne shode in prire-

*Najbolji pripomoček
za hranjenje slabe, zaostale
in zahirane živine je pivna.*

no:

Fežakovo olje za živino

ki se dobi samo pri:

*Mr. Fežak
Zagreb, Gundulićeva 13.*

ditve ter se navdušujejo za demokratske voditelje; skupna žalost nad razvalinami nekdanjih mogočnih demokratov in samostojnežev družu poparjena srca podeželskih liberalcev z mestnimi. V tem pa izginja »samostojnež« in se utaplja v demokratsko mlakužo. »Slovenska kmetijska stranka« bo kmalu le na papirju, kajti vsak ima raje opraviti z gospodarjem kot s hlapcem. Jasno pa je, da so v tej družbi »samostojni« le hlapci demokratov.

Škoda zapeljancev.

Premnogi izmed onih, ki so se dali v povojni dobi speljati v »samostojno« stranko, so našli kmalu pot nazaj k večini svojega ljudstva. Nekaj pa jih je v svoji trmi vztrajalo še do zadnjega časa, ker so mislili, da je vendar nekaj resnosti pri tej stranki. Danes je jasno vsakemu, kako stvar stoji. Kdor se sedaj ne bo odločil in pokazal hrba liberalni družini, v katero je zašel, ta bo izgubljen. Danes je demokratska in njej udinjana samostojna stranka popolnoma na tleh. Strašna škoda in sramota, ki jo je delala našemu narodu, se je zrušila nanjo in nikdar več ne vstane. Kdor se ne bo rešil takoj iz teh ruševin, je zapisan za zmeraj politični smrti.

Predobro vemo, da je marsikaterega samostojneža, ki je bil spočetka še pošten, izkvarilo v teku let nasprotno časopisje tako, da se je prodal z dušo in telesom demokratom. Tak za pošteno družbo ne mara več. Tistim pa, ki so v srcu še poštenei, vklečimo v zadnjem trenutku: Stopite nazaj v vrste večine slovenskega naroda!

POLITIČNI ZAPISKI

p Pucelj je hud, tako hud, da meče v zadnjem »Kmetiskem listu« iz svojega bogatega besednega zaklada blato in gnoj na vse strani. Čemu vendar? I no, dnevnica več ne dobiva. Pravi med drugim, da za je ob desetletnici sram, da so poslanske plače odvisne od dobre volje enega Korošca. — Saj ni res, g. Pucelj, plače niso prav nič odvisne od dobre volje dr. Korošca, ampak izključno od Vaše dobre volje. Pojdite v parlament pošteno delat za blagor svojih volivcev, pa boste zopet dobili — pare. Tako in nič drugače.

DIŠAVE SLON

NOVICAR

d Par števil. Proračun ljubljanske oblasti znaša 74.000.000 Din, proračun zagrebške oblasti, kjer imajo radičevci vso moč pa 65.000.000 Din. Ljubljanski oblastni odbor stane 390.000 Din, zagrebški pa 1.790.607 Din. Torej v zagrebški oblasti, ki ima za 10 milijonov manjši proračun in ki ima približno isto število poslancev kot ljubljanska oblast, se potroši za oblastni odbor štirikrat toliko kot v ljubljanski oblasti. To naj Pucelj pove svojim vernikom v »Kmetiskem listu«.

d Zaradi preureditve uradnih prostorov gradbeni in kmetijski oddelek oblastnega odbora v Ljubljani do nadaljnjega ne sprejema strank.

d Volitve v okrajne cestne odbore in v okrajne zastope mariborske oblasti se bodo vršile dne 3. februarja 1929.

d Koledarček kmetijske zveze je dotiskan. V prihodnjih dneh bo razposlan somišljenikom kot običajno. Vsebina je zelo bogata. Cena ista kot prejšnjega leta, 10 Din.

d Zadrudni tečaj so otvorili v Ljubljani v prostorih trgovske šole 5. novembra. V šolo se je vpisalo 44 kmetijskih fantov, priglasilo se jih je seveda mnogo več. Zaradi pomanjkanja prostora so se morali nadštevilni prosilci zavrniti. Izmed udeležencev jih je iz ljubljanske oblasti 27, iz mariborske 13, ostalih 8 je iz zasedenega ozemlja (3 iz Koroške, 1 iz Primorja). Letošnji zadrudni tečaj je že petnajsti te vrste v Ljubljani.

d Gospodinjski tečaj za odrasla dekleta so otvorili 4. novembra v Krčevini pri Mariboru.

d Za prosveto dobi od države primeroma največ sedaj Slovenija. »Kmetijski demokratje« tega seveda ne bodo povedali.

d Katoliški prosvetni dom v Sv. Petru pod sv. Gorami je blagoslovil 11. novembra prevz. škof dr. Karlin.

d Organizacija lesnih trgovcev. V Ljubljani se je vršil nedavno sestanek naših lesnih veleizvoznikov. Kolikor smo izvedeli, se je razpravljalo predvsem o sedanjem položaju na lesnem trgu, sedanjih cenah in izgledih. Ker je dosedanje konkuriranje in stem dovoljevanje nižjih cen za inozemske kupce bilo škodljivo tako za samo trgovino, kakor tudi za vse slovensko lesno gospodarstvo, ker so pri tem trpele tudi nakupne cene in s tem tudi producenti. Dogovorjeno je bilo, da se sedanje cene, ki veljajo na našem trgu, drže še nadalje in da ostanejo enotne, dokler se položaj na mednarodnem trgu ne izpremeni.

d 35 letnico ptujskega muzejskega društva so praznovali te dni v Ptujju. Proslave so se udeležili mnogi učenjaki tu in inozemstva.

d 80 letnico rojstva je obhajal 14. novembra bivši župnik v Podzemlju g. Jos. Rome.

d Za župana v Sarajevu musliman g. Edhem Blićakčić, trgovec po poklicu. Tako

ima glavno mesto Bosne po zaslugi sedanje vlade prvič po vojni od ljudstva izvoljenega župana.

d Mestna občina mariborska bo nudila svojim najpotrebnejšim ubožcem poleg redne mesečne denarne podpore tudi hrano v mestni ljudski kuhinji.

d Zaradi škrlatinke so zaprli v Zagrebu vse ljudske, meščanske in srednje šole. Nevarno je bolnih nad 200 šolo-obveznih otrok.

d Poleg škrlatinke je nastopila v Vojvodini še davica. Samo v Somboru so ugotovili 56 slučajev davice. Več otrok je že umrlo.

d Novo motorno brizgalno je dobilo Gasilno društvo v Kostanjevici.

d Novo sladkorno tovarno so ustanovili v Somboru.

d V Sarajevu je umrl novomeški rojak duhovnik vrhbosanske škofije katehet g. Anton Zorko.

d Stari grob so odprli. Te dni so v Trogirju odprli arheologi in zastopniki oblasti grob Mladena N. Šubića, hrvatskega bana in gospodarja Bosne in Trogirja. Strokovnjaki, ki jih je vodil msgr. Bulić, so se nadejali, da bodo našli kako ploščo ali napis, ki bi razjasnil hrvatsko zgodovino v 13. stoletju, ko je živel ban Mladen Šubić. Našli pa so v grobu same kosti, kajti tja so pozneje pokopavali tudi trogirsko plemstvo. V grobu je bilo še nekaj stare obleke in srebrn venec.

d Strahovita nevihta je vladala pretekli teden v Hercegovini in povzročila kmetu veliko škodo.

d Šest kmetijskih hiš je uničil požar v Dijemu pri Splitu.

d Boj dijakov s ciganko. V Belgradu se je te dni odigral ogorčen boj med štiri mladih gimnazijci in neko ciganko. Ta boj bi veljal ciganko kmalu življenje. Šlo je za rešitev triletnega otroka iz rok tatinske ciganke. Triletni Sava, sinček sluge Pavla Dragana, je ušel materi na cesto, da se tam poigra. Ko se otrok delj časa ni vrnil, ga je pričela mati iskati in je od drugih otrok zvedela, da je mali Sava odšel z neko tujo žensko, najbrž ciganko. Skoraj do smrti preplašena mati je tekla takoj na policijo in prosila pomoči. Čeprav je policija takoj pričela iskati otroka, vendar ga ni mogla najti. Okrog štiri popoldne pa so na belgrajski periferiji, na ravno nasprotnem koncu mesta štirje gimnazijci brcali žogo. Med igro so opazili iti po stezi mlado ciganko, ki je vlekla s seboj malega, obupno jokajočega otroka. Gimnazijcem se je zdelo sumljivo, ker je ciganka celo tepla otroka, tako kot nobena mati ne more tepsti. Kot domenjeni so se približali ciganki, ki je poskušala takoj otroka skriti. Gimnazijci so pričeli teči za njo, nakar je ciganka pustila otroka in pobegnila. Eden od dečkov je ostal pri otroku, ostali trije pa so stekli za ciganko in jo kmalu ujeli. Ta pa se jih je pričela obupno otresati. Po-

grabila je za kos opeke na cesti in tako udarila enega od dečkov, da je ta takoj ves krvav omedlel. Njegova tovariša sta nato vsa togotna napadla ciganko, jo vrgla na tla in bi jo najbrž tudi ubila, da ni posegel vmes neki delavec. Dočim je delavec dečke miril, se je posrečilo ciganki, da je neopaženo pobegnila. Delavec je nato šel do bližnjega orožnika. Ranjenega gimnazijca so prepeljali v bolnišnico, kjer so mu obvezali sicer hudo, toda ne nevarno rano. Malega otroka, ki so ga vrli fantje rešili, so izročili na policijo, kjer so spoznali v njem pogrešanega Savo, sinčka sluga Dragana.

d **Ena in ista pesem naprej.** Pretekli teden je na glavni železniški progi nedaleč od postaje Velike Gorice na Hrvaškem trčil tovorni vlak, ki je prihajal iz Siska, v drugi tovorni vlak, ki je prihajal iz Zagreba. Poškodovani sta obe lokomotive in več vagonov, proga pa je bila devet ur neuporabna.

d **Dva rudarja pada v prepad.** 11. t. m. sta se vračala dva rudarja iz Konjišnice domov v Trbovlje. Bila je velika tema in opolzka pot. Kar naenkrat zmanjka Vodenšku poti in pade v 10 m globok prepad. Tovariš mu je hotel pomagati, pa je tudi njemu spodrsnilo, da je padel za njim. Vendar se je drugi mogel z manjšimi poškodbami sam rešiti, drugega pa so komaj živega potegnili iz jame drugi, ki jih je šel klicati rešeni rudar.

d **Smrt pod vodnim kolesom.** Na Bregu pri Ribnici je 19letni žagar Jože Smalc iz Dol. Lazov po nesreči na žagi zdrsnil v vodo ter zašel pod vrteče se kolo, ki ga je tako pritislilo, da je takoj mrtev obležal.

d **Žalostna svatba.** Dne 7. novembra se je poročila v Sv. Jurju ob Ščavnici neka vdova. Gestje so bili ves dan prav zidane volje. Zvečer, ravno ko so sedli k večerji, je pri isti hiši v gospodarskem posloju izbruhnil požar. V par minutah je bilo vse v plamenu. Petero gasilnih društev je bilo takoj na mestu, a lesenega, s slamo kritega posloja ni bilo mogoče več rešiti. Domači in gostje so izpustili živino in to je vse, kar se je rešilo iz gospodarskega posloja. Ves čas so ljudje govorili o nekem starcu, ki je spal na slami. Nekateri so slišali obupne klice na pomoč, drugim se je zdelo, da so ga videli skočiti iz svisli in obležati, a pravega, kaj se je zgodilo z njim, se ni vedelo. Ob pol treh zjutraj pa so iz ruševin potegnili napol ožgano truplo nesrečnika.

d **15 letni morilec.** Na Bregah pri Krškem sta se 7. novembra sprla na paši 15 letni S. in 17 letni Jožef Barbič. S. je potegnil nož in ga zasadil naravnost v srce Barbiču, ki je bil takoj mrtev. Umorjeni Barbič je bil iz dobre hiše in priden fant.

d **S pestjo je sunil neki posestnik** pri Vidmu svojo ženo s tako silo v rebra, da je na poškodbah umrla.

d **Z iglo se je zastrupila.** Marija Horvat v Vinskem vrhu pri Sv. Miklavžu pri Ormožu je zobačkala listje za steljo. Pri tem se je na kostanjevo bodico picila v prst. Bodica je ostala v prstu. Žena jo je z iglo hotela dobiti ven. Igla najbrž ni

bila snažna in prišlo je do zastrupljenja. Peljali so jo v Ormož k zdravniku, toda pomoči ni bilo. Nastopila je smrt in Marijo Horvatovo, mater večih nepreskrbljenih otrok, so položili v hladno zemljo.

d **V Radovni so našli truplo utopljenega Vincenca Sokliča** iz Lazov pri Gorjah, o katerem smo pred tednom poročali, da je po nesreči padel v vodo.

d **Mine so zažgale zemeljski plin** v rudniku Kakanja v Hercegovini. 14 delavcev je dobilo hude opekline.

d **Dim zadušil otroka.** Dinar Jakob Bijuklič v Sevni pri Apatinu je na žalosten način izgubil svojega komaj devetmesečnega otroka. Njegova žena je položila otroka zvečer spat in prižgala pod sliko svetnika lučico. Vžigalica je pa vrgla še gorečo vstran. Vžigalica je zacetila zastor pri oknu in nastal je ogenj. Dim sta začutila tudi Bijuklič in žena v kuhinji, ki sta vdrla v sobo, kjer se jima je še posrečilo pogasiti ogenj. Otrok pa se je medtem že zadušil v dimu.

d **Živa zgorela v vlaku.** Pred dnevi se je pripetila na vlaku, ki vozi iz Bečkereka v Subotico, grozna nesreča. Kmet Miroslav Barbič se je peljal s svojo ženo v domačo vas Bočar. Žena se je vsedla v tretjem razredu poleg okna, v naročju pa je držala dvolitersko steklenico, polno čistega alkohola. Blizu postaje Kuman je padla na steklenico iskra iz lokomotive. Steklenica je eksplodirala, vnela pa se je tudi obleka kmetice. V groznem strahu je kmetica dirjala od kupeja do kupeja, ne da bi se ji posrečilo pogasiti plamen na lastnem telesu, temveč je z gibanjem ogenj še bolj razplamtela. Tudi sopotniki so izgubili razsodnost ter bežali pred nesrečno žensko, ki se je končno zgrudila nezavestna na tla. Šele na postaji Kuman se je posrečilo ljudem, pogasiti ogenj. Hudo ranjeno žensko so z večernim vlakom prepeljali v bolnišnico, kjer pa je kmalu umrla.

d **Tudi pri likanju je treba opreznosti.** V vasi Ceriču pri Apatinu sta 18 letna Eva Melar in njena 12 letna sestra Ana likali v zaprtem prostoru perilo. Iz likalnika pa so uhajali ogljikovi plini, ki jih deklici nista začutili. Plini so obe deklici omamili, tako da se nista mogli rešiti. Obe sta omedleli. Ko ju dva dni ni bilo na spregled, so sosedje vdrli v hišo in našli obe deklici mrtvi.

d **Huda letalska nesreča** se je pripetila v Novem Sadu. Letalu tipa Breguet 19 so se med poletom odlomila krila. Zaradi tega se je letalo strmoglavilo v Jevrejsko ulico sredi Novega Sada. Pilot, podnarednik Sirovič, se je v hipu spremenil v ogljeno kepo, letalo pa v kup razvalin. Pri padcu je letalo poškodovalo dve hiši, pretrgalo telefonske in električne žice ter hudo ranilo učenko tretje gimnazije Zorko Opačičevo, ki so jo prepeljali v bolnišnico in operirali, vendar pa je malo upanja, da bi ostala pri življenju.

d **Kadar se spro cigani.** V bližini občine Vajska pri Somboru sta se srečali na cesti dve ciganski tolpi, sprli med seboj in nato stekli. Posledica je bila: eden mrtev, eden težko ranjen. Aretiranih je bilo 32 ciganov, ki so sodelovali v bitki.

Katoliška cerkev.

s **Razno.** Na čelu odbora, ki ima nalogo dvigniti cerkev sv. Sebastijana v Rio de Janeiro v katedralo, stoji žena braziljskega ministra za zunanje zadeve g. Mangabeira. — V teku so predpriprave za proglasitev papeža Pija X. svetnikom.

Italija.

s **Nov način poitalijančevanja.** Goriški prefekt je poslal svojim podešatom Mussolinijevo okrožnico glede obdelovanja zemlje. Namen Mussolinijeve okrožnice je, da se vsa zemlja izkoristi in da se tako najde v Italiji prostor za vse Italijane, ki se jim potem ne bo treba več izseljevati. Goriški prefekt pa je dal ob tej priliki podešatom še druga navodila. Naročil jim je, da morajo gledati, da se na premoženjih velikih posestnikov, ki oddajajo svojo zemljo »na polovico« v najem, naselijo predvsem italijanski bojevniki (bivši vojak). V smislu prefektovih navodil sta podešata v Mirno in Biljah že poklicala k sebi premožnejše kmete in jim zabičala, da morajo zdaj, ko zapadejo najemniške pogodbe, odpovedati zemljo slovenskim kmetom in jo dati v najem italijanskim bojevnikom. S podobnimi pretinami nastopajo podešata v Brdih, ki so toliko bolj ogoržena, ker ni tu kolonstvo še odpravljeno in so nekateri posestniki fašisti. Omeniti je treba, da je od pretenj do dejanj kratek korak, ker se je fašizem postavil na stališče, da mora biti vsaka obrt v »funkciji države«, reci fašizma, in ker je bilo v zadnjem času v Italiji že več posestnikov konfiniranih, ker se niso ravnali po fašistovskih direktivah.

s **Konec zadnje slovenske šole.** Ko so Italijani vrgli slovenski jezik iz ljudskih šol, se je slovenščina poučevala edino na zasebni šoli v Trstu pri Sv. Jakobu. Šola je bila zasebna, vzdrževali so jo Slovenci sami. Letos je črtal italijanski šolski nadzornik kar 12 slovenskih učiteljev, ki s tem izgube službo. Zahteva tudi, da se uvede v šolo kot učni jezik italijanščina. To se pravi: Slovenci naj bi sami vzdrževali zasebno italijansko šolo. S tem je zadnja šola smrtni udarec in to je konec zadnje slovenske šole v Italiji.

s **Kako gospodarijo fašisti s slovenskim občinskim premoženjem.** Podešat v neki slovenski občini je v enem samem letu naročil tiskovin za 240.000 lir. Občina šteje z vsemi privandranimi laškimi kolonisti komaj 1632 prebivalcev. Tiskovin ne bodo porabili v 100 letih. Podešat je pa le vtaknil v žep 20% provizije, to je 58.000 lir, katere mu je izplačala tiskarna, ki je izvršila naročilo.

s **Razno.** V Velikem dolu je umrl Fran Grgič, bivši deželni poslanec. — Cena sena v Istri se giblje med 60 in 120 Din za 100 kilogramov. — V Gorici je umrla g. Marija Sardoč, mati konfiniranega slovenskega odvetnika. — Vinska kupčija je na Vipavskem precej živahna. V dolnji Vipavi je

šlo že precej vina. Cena se suče okoli 6 Din. Radi gorkega vremena se je vino naglo strdilo.

Romunija.

Romunska vlada je končno odstopila, ker ni mogla dobiti zunanjega posojila. Sestava vlade je bila poverjena voditelju opozicije, Maniu, ki je skozi več let vodil najsrdečjšo borbo proti vladi. Maniu ima v zunanji politiki isto smer kot dosedanja vlada, hoče dobiti posojilo in je razpustil državni zbor, kjer sedaj nima večine. Nove volitve je razpisal za 12. december.

Avstrija.

s Za zatiranje Nemce v Italiji. Na Dunaju je bilo veliko zborovanje, katero je sklical Andreas Hofer Bund. Govorila sta med drugimi p. Kolb in p. Innerhofer. Sprejeta je bila resolucija, s katero se poziva vlada, naj stori potrebne korake, ki naj vodijo do rešitve južnotirolskega vprašanja.

s Visoka šola za kmete. Katoliško prosvetno društvo za Nemčijo otvori dne 1. decembra 1928 visoko šolo za mlade kmete. Tečaj traja dva meseca in hoče udeležence seznaniti z vsem, kar posebno kmet danes potrebuje. Taka vera ni nazadnjaška, kakor bi ji radi predbacivali nekateri, temveč hoče skrbeti za omiko, ki dviga človeka dušno in telesno.

Anglija.

s Kandidatnje za državnozborske volitve. Angleške stranke s postavile za bodoče parlamentarne volitve 49 ženskih kandidatinj; od teh jih 8 že pripada sedanjemu parlamentu. Delavska stranka je postavila 32 žensk na kandidatno listo, liberalna stranka 16, med temi hčerko Lloëd Georgea, konservativna stranka 9. Približno polovica vseh kandidatinj je poročena; neporočene prevladujejo pri delavski stranki.

Rusija.

s Kako odmerjajo boljševiki davek. Revizija prakse obdavčenja v nekem sibirskem upravnem okraju je pokazala čudne pojave. Krajevne oblasti so uporabljale v posameznih slučajih upravna načela, ki jih doslej ni izvajala še nobena država. Nekemu kmetu so naložili dohodninski davek z utemeljitvijo, da ima slab značaj in da je škodljiv človek. Drugemu so naložili davek zato, ker ni podpisal poljedelskega posojila, tretjega so pa kaznovali z davkom zato, ker je imel predober pridelek.

s Boljševiki — buržujski državniki. Rusija kupuje ladje. Pravi, da jih potrebuje za trgovino. Vendar pa so vmes tudi vojne ladje. Oboroževanje Rusije zelo napreduje, kar sicer ni bilo v programu boljševikov, toda sedaj so tudi oni že — buržujski državniki.

Amerika.

s Volitve predsednika Zedinjenih držav. V torek 6. novembra je bila vsa Severna Amerika na nogah. Okroglo 40 milijonov državljanov je imelo pristopiti k vo-

„Veselite se
z menojo“

pravi mlada gospa Mica. „Zmeraj bom vesela in dobre volje, ker mi ne preti nikaka težka muka, odkar RADION pere sam.“

Varuje perilo!

lilnim žaram, da izrečejo, ali naj bo predsednik največje republike na svetu gospod Hoover ali Al Smith. Volilna borba je bila po amerikansko živahna in srdita. Na stotisoče kilometrov sta kandidata prevozila, na 500 shodih je govoril Al Smith, 900 milijonov dinarjev sta izdali obe stranki za stroške agitacije. Republikanska stranka je pobirala davek od urednikov, upokojenec in vdov, 3% mesečne plače oz. pokojnine. Denar je delal volitve. Ves veliki kapital je delal za Hooverja. Strašili so delavce, če volijo Smitha, da bodo industri-

jalci v znak protesta vse delo ustavili in delavstvo izstradali. Prohibicija, prepoved alkoholnih pijač, je igrala veliko vlogo pri teh volitvah. Smith je bil za to, da se prepoved ukline, Hoover za to, da se obrzi. Vsi tihotapci alkoholnih pijač so bili za Hooverja, ker bi z odpravo prohibicije izgubili sijajne kupčijske možnosti. Končni izid volitev je pokazal, da je zmagal Hoover s presenetljivo veliko večino.

s Zakaj je še zmagal Hoover. Topot so pri ameriških volitvah v resnici zmagale ženske! Hoover je šel v volivni boj kot

pristaš alkoholne prepovedi, Smith pa kot njen nasprotnik. Zenske, ki slednjic nosijo vse zle posledice moških pivskih razvad, so se zbrale okoli republikanskega kandidata Hooverja in z nepopisnim navdušenjem ponesele njegovo zastavo v volivni boj. Temu navdušenju se ni mogel nihče ustavljati in Hoover je zmagal z večino, kakor redko kdaj kak predsednik. Tako je ameriško ženstvo krepko izpodbilo trditev, da je prepoved alkohola nesreča za deželo in ljudstvu mrzka. Ravno nasprotno je res!

Drobne novice.

6 ogromnih letal je Francija naročila v Nemčiji na račun vojne odškodnine.

17 stopinj pod ničlo že kaže toplomer na severnem Švedskem.

600.000 brezposelnih je v Berlinu, kjer imajo socialdemokratje glavno besedo.

Umrl je znani nemški pesnik Kernstock, rodom iz Maribora.

»Hlačni red« je podelil angleški kralj japonskemu cesarju.

Kitajsko prebivalstvo je v večnem strahu pred roparskimi tolpmi.

Dva osebna vlaka sta trčila blizu Stanislava na Poljskem. 37 oseb težko ranjenih, 5 vagonov razbitih.

Most hočejo zgraditi preko morja iz Carigrada v Skutari.

V Leningradu v Rusiji je 9000 po-habljenecv.

Iz vlaka se je nagnil tovarniški ravnatelj Nemeč Weis. Pridrveli brzovlak mu je razbil glavo.

Smrtna kazen v boljševiški Rusiji ostane.

Francoska vlada je podala ostavko. Prvi albanski dnevnik »Gazetaere« je začel izhajati z italijansko podporo.

Na francoskem otoku Korziki so pri neki italijanski slavnosti Italijane pretepli. Palača obrtne in trgovske zbornice v Pragi, zgrajena leta 1913., se že nevarno ruši.

V Egiptu je zasulo v nekem kame-nolomu 18 delavcev.

V Parizu se je podrla nova gledališka zgradba.

1000 anarhistov so zaprli na Japon-skem.

Kolera je izbruhnila v Indiji. Doslej več kot 2000 mrtvih.

Pri volitvah v švicarski parlament so narasli katoličani od 42 na 46 mandatov.

V treh mesecih so popili na Dunaju za 1 milijardo 152 milijonov dinarjev piva.

Lakota grozi za zimo na Kitajskem vsled slabe letine.

Rdečkarji so s kamenjem napadli mi-sijonsko procesijo na Dunaju.

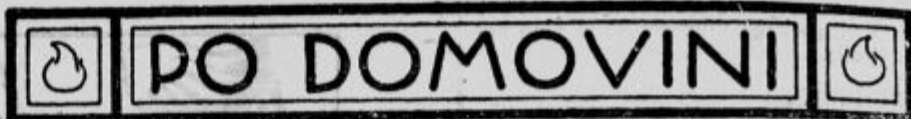
Za gradnjo cest bo najela grška vlada več kot tri milijarde dinarjev posojila.

65.000 italijanskih kmetov je mani-festiralo v Rimu za politiko Mussolinija.

Umrl je dr. Heidler, bivši minister češkoslovaške republike.

225.000 kovinarjev v nemškem Po-rurju stavka dalje.

55.440 brezposelnih je bilo začetkom novembra na Dunaju. Tam vladajo rdeč-karji.

SENCUR PRI KRANJU.

V nedeljo, 18. novembra, ob treh popoldne privedi naše prosvetno društvo v Ljudskem domu za svojo dvajsetpetletnico igro »Brat Martin« s pet-jem. V proslavo dvajsetpetletnice bo pred igro na-govor, med igro pa svira godba na pihala iz Cer-kelj. Vabimo!

GORENJI LOGATEC.

27. oktobra letos se je preselilo srezko po-glavarstvo v Logatcu iz Gorenjega v Dolenji Lo-gatec. »Domovina« s 1. novembrom omenja tudi to dejstvo, seveda tako, da dela temu krivo le SLS odnosno nje nabelnika dr. Korošica — odgovor na to prepusitno Dolenjelogatecno. Mi bi si dovolili le nekaj opomb, da bi saj treznomisleči in dobro-hoteči nekoliko izpregledali, kako je pri nas v Gorenjem Logatcu. Imamo — oziroma imeli smo dolgo vrsto let okrajno glavarstvo, ki se je pred kratkim prekrstilo v srezko poglavarstvo, imamo še davčno okrajno oblastvo, okrajno sodišče, davčni urad, oddelke finančne kontrole, poštni in brzo-javni urad, torej polno uradov in tudi seveda uradnikov. Da so imeli občani, predvsem trgovci in gostilničarji od tega veliko korist, nam menda ni treba še posebno povdarjati. Pa kako se je to upoštevalo. Le nekaj zgledov. Pred par leti je bilo n. pr. odpovedano stanovanje oziroma prostor za poštni urad, nihče v občini se ni zganil, da bi se temu uradu pridobil drug primeren prostor in na-stala je velika nevarnost, da izgubimo takoraj najbolj potreben urad, in bi morali v pol ure od-daljati Dolenji Logatec hoditi na pošto. V tej do-volj skrajni sili se je končalo vendar nekdo usmili tega urada in ga sprejel pod svojo streho. Urad-nik, ki pride v službo bodisi k temu ali onemu uradu, ne more dobiti tu v Gorenjem Logatcu sta-novanja — dasi jih je dovolj — in si ga poišče v Dolenjem Logatcu, kjer mu gredo seveda kar naj-bolj na roko; odtod mora potem dan za dnevom v lepem in v gredem vremenu prehoditi večino ma-pu dvakrat pol ure dolgo pot do svojega urada, kar za starejše in bolehnije paš ni prav posebno pri-jetna zabava. Tako n. pr. v naši občini ni bilo sta-novanja za dolgoletnega bivšega župana in šolskega nadzornika L. Punfuba — po svoji upokojitvi si je namreč moral poskati stanovanje v Dolenjem Lo-gatcu, kjer je je tudi dobil in je še ima. In če pride kak tu stanujoči uradnik v kako družbo ali gostilno, se zgodi neredokrat, da ga domači mo-gotci precej pozorni pogledujejo in mu marsikdaj pride do ušes tudi kak »škrice« ali drug podoben pri-mek — to seveda le, da bi se tembolje počutil v naši občini. Tu le nekaj zgledov, kako delajo naši mogotci uradom in uradnikom prijetno biva-nje v naši občini, četudi so oboji v pretežni večini esdesearji. Bodi zaenkrat temu dovolj, da se vsaj nekoliko izprevidi, kje je krivda, že Gorenji Loga-tec pod naprednim gospodarstvom ne napreduje, marveč zelo nazaduje.

ŠMARTNO OB SAVI.

V nedeljo, 18. t. m. bodo volitve za našo ob-čino Moste. Lista SLS in pa komunistična lista sta razveljavljeni. Ker ima lista radičevcev (Dolničar-jeva) prav take napake, kot jih je imela lista SLS, zna tudi ta lista zdrkniti z občinske deske. Na iz-bero bomo imeli le dve listi in sicer gospodarsko napredno SDS, katere prvak je Miha Kosce, vpo-kojen šolski nadzornik in gospodarsko delavsko listo, ki jo je sestavil in je njen nosilec Alojzij Kamnikar, železničar iz Zelene jame. Kamnikar in še nekateri kandidati njegove liste so bili že do-šle v občinskem odboru in so sodelovali z odbor-niki SLS. Vsi pristaši SLS bomo volili Kamnikar-jevo listo (druga skrinjica), ker ima delavski zna-čaj in so na listi tudi naši somišljeniki. Noben Posavec ne bo vrzel kroglice v Koscevo skrinjico! SDS ne bomo volili!

ST. RUPERT.

Umrla je dne 2. t. m. gospa Ana Sadar iz Prelesja pri St. Rupertu na Dolenjskem. Blagopo-kojna je bila vzgledna krščanska mati, ter zelo priljubljena med sosedi in ljudstvom sploh. Po-sebno se je odlikovala z vedno odprtimi rokami do revežev in krščanskih ustanov. Spomladi je še v

švrstnem zdravju obhajala svojo zlato poroko, a na na dan vseh mrtvih jo je Gospod nenadoma pokli-cal k sebi.

JANČE.

V nedeljo, dne 18. novembra bo po 10. sveti maši odkritje in blagoslovitev spominake plošče možem in fantom, kateri so v svetovni vojni žrtvo-vali svoje življenje za svobodo domovine. K slav-nosti pride vojni kurat & g. Franc Bonač iz Ljub-ljane. Povabljeni k slovesnosti vsi, kateri hranijo blag spomin rajkima.

ZGORNJE DUPLJE PRI TRZICU.

V ponedeljek, dne 29. oktobra 1928 smo po-kopali posestnika in ževljarja, Matija Grosa, p. d. Kaniža. Dočakal je izredno visoko starost — skoro 94 let. Vašžanom je bil do svoje smrti res vzor pravega katoličana.

STRANJE PRI KAMNIKU.

Iz Pristine je prišlo neveselo poročilo, da je ondi umrl dne 19. okt. vojak France Pavlin. Skoda mirnega in tihega fanta, ki bi bil lahko očetu v izdatno pomoč. Ždaj pa mora spati smrtno spanje tam daleč, daleč... Ali bi res ne bilo bolje, vo-jake, ki jim podnebje na jugu ne ugaja, premestiti bolj na sever?

PODSENTJURIJ-IZLAKE.

Dobro smo organizirani. Za danes le nekaj o-naši hranilnici in posojilnici. G. Fortunat Lužar jo je ustanovil l. 1900. Par let po vojni se je začelo živahno življenje pri naši hranilnici, dasiravno šest hranilnic deluje v kaki poldrugi uri oddaljenosti od našega kraja. Kako imajo ljudje zaupanje v ta denarni zavod, kaže letošnji promet.

Lani je bilo celo leto prometa 8.231.507 Din. Letos do konca oktobra pa 4.272.909 Din — šez 17 milijonov kron! — cel milijon dinarjev več kot lani. Letos so precej več vložili kot lani. Ljudje so namreč prišli do prepričanje, da naša hranilnica plačuje ravno tako visoke obresti kot mestne hranilnice. Domača hranilnica je jako priročna, kadar želijo lahko vložijo ali dvignejo denar. Nekateri imajo pa še slabo navado, da hranijo denar doma. Lahko kdo tak denar ukrade in doma leži mrtve. Nekateri doma zbirajo denar in potem prinesejo večje vsote. Pogrešeno. Male vsote lahko prinašajo in to je vaša korist. — Lani je v celem letu dala hranilnica posojil 326.000, letos pa že v prvih de-setih mesecih 761.000 Din. Kako bi bilo za ljudstvo hudo, ako bi ne imeli hranilnic in posojilnic, ker bi ga razni oderuhi izmozgavali radi pretiranih obrestih.

V južnih krajih naše države morajo za poso-jila plačevati tudi po 30 in celo po 50 odstotkov. Tu pa še za zadolžnico na poroštvo ni treba plačati nobenega koleka. Za mlajše in mlade vlagalce je »Cebelica«, za katero se sprejema v župnišču. — Starši! Navajajte svoje otroke na varčevanje. V nekaj letih bodo otroci precej nahranili denarja in se navadili na varčevanje, kar je še posebnega po-mena. V »Cebelici« vloženi denar se ravno tako visoko obrestuje kakor druge vloge v hranilnici. Cebelične knjige se dobe zastoj.

MEDVODE — OBČINSKE VOLITVE.

Agitacija za občinske volitve za 18. nov. je prav živahna. Pамет pravi tako: Če si v potrebi, pojdi iskat pomoči k tistemu, ki ima in hoče dati. Pri nas smo v veliki potrebi, ker nam manjka de-narja za novo želo in popravo potov itd. Zato bo-mo šli iskat pomoči k SLS, če bomo imeli župana Slov. ljudske stranke. Zato bomo metali v nedeljo 18. t. m. vsi kroglice v drugo skrinjico, katere varuh bo g. Fran Erjavce, naš prihodnji župan. Volitve vsi na volišče, druga skrinjica je naša. — Oblastni odbor je dal podpore za popravu pota na Tehovec 2500 Din. Hvala mu!

JEZICA PR LJUBLJANI.

Prešlo soboto zvečer in v nedeljo popoldne smo mogli v dvorani videti lep film »Nibelung«, ki ga je predvajala Prosvetna zveza iz Ljubljane. Le žal, da je zelo nagajni aparat, ki je še nov in zato še ne dovolj suvedenc. — Drugo nedeljo pa bodo vprizorili lepo igro »Ujetnik carevne«, h ka-teri predstavi vlijudno vabimo! Začetek ob 8 uri

BEVKE.

V 31. številki »Orjunc« iz leta 1928 je nek junak napisal o meni čudne reči. Pravijo, da mora človek predno umre, požre mnogo blata. Če pa je le pragmusno, pa se takole le malo brani. Do tukaj je junastvo čisto v redu. Ko pa se prične lov za odgovornostjo, pa se tak »junak« izmika kakor jegulja. Tiskovne tožbe so pač že take, da moraš tako junake dolgo loviti. Lovi so pa draga stvar. Moja družina (imam namreč samo ženo in tri otročičke) in skrb zanjo pa mi ne dovolita takih nepotrebnih izdatkov. Zato sem se moral kar zadovoljiti z obhodom junastva nepodpisane zaplotnikarja. Ker vem, da se g. urednik boji za prostor, ne morem se pečati z izvajanci junastkega pisca. Pa me tudi ni volja boriti se s takimi junaki. Koncem koncev bi opozoril le na zadnji del dopisniške fantazije, kjer govori o zdražbah in preprih. Res bi mogli mamsikaj povedati o teh stvarih. Stvar je pa taka: Dolgo let so bili važni navajeni, da so bili za vsako malenkost toženi, ponavadi obtoženi in so seveda tudi ponavadi plačevali. Danes pa so se otreli te ponižnosti, pa so se začeli braniti. In tako se je kolo začelo, pa se pravde ne le zglubljajo, ampak tudi dobivajo. Hudo pa je seveda onim, ki so bili le navajeni dobivati. Saj so Hvelvi skoraj le od pravd. In kdo pa je potem zdražbar? Zdražbar je tisti, ki pomaga svojemu sotrpinu važnau s svetom in dejanjem, tisti, ki ne pusti, da bi ga trli kot orehe. Sam angel miru pa je tisti, ki bi s svojimi tožbami rad strahoval celo vas. In to je moj odgovor na zaplotniške napade in izbrube. — Upravitelj Srečko F. Kristan.

VRHNIKA.

Letos smo na Vrhniki imeli leto senzacij. Vsak mesec smo gotovo kaj posebnega imeli, kar seveda ni bilo v čast prej tako na dobrem glasu Vrhniki.

Pred kratkim so odpeljali v Ljubljano 3 moške, ki so se pregrešili zoper zakon o zaščiti države. Aretirali so dva mlada fanta radi suma vloga in tukajšnji poštni urad. Steplo se je na Stari Vrhniki nekaj fantov iz Vasi in Stare Vrhnike. Kakšen profit? Strgane in razrezane obleke, rane, poia in stroški. — Vse starše in vzgojitelje ponovno prosimo da radi pošiljajo svoje fante v orlov-

ako organizacijo, ki je edina v današnjem času, da reši mladega fanta slabe družbe. — Z avtobusom smo v splošnem zadovoljni; priporočamo le, da bi bil bolj točen pri prihodu in odhodu s Vrhničke ter da bi cene nekoliko znižal, vsaj na 10 dinarjev. — Zanimanje za radio je pri nas precejšnje. To se vidi že iz tega, da si ga je nabavilo v kratkem času 10 novih naročnikov. Seveda ne bomo pri tem ostali. Radio mora priti v vsako hišo. Marsikak oče se je protivil, da bi sin kupil radio, danes pa sam komaj čaka, da pride iz tovarne, da more poslušati poučna predavanja o zdravstvu itd. Naj bi si vzeli za zgled vsi premožnejši sloji fanta, ki hodi v tovarno delat in s svojimi makromnim zaslužkom žrtvuje par sto dinarjev, pa ima vsa važna poročila in poleg tega še marsikakega lepega saka večer doma. Bila bi s tem marsikaka solza prihranjena očetu, materi, ženi.

STRUKLJEVA VAS NAD CERKNICO.

Pri nas bomo imeli dne 18. t. m. izredno cerkevno žegnanje na podružni cerkvi sv. Jakoba fare sv. Vida. Prenovljeni so vsi trije oltarji v istem slogu kot so bili prvotno narejeni. So pa umetnina iz leta 1572. Sedaj ko so dobili prenovljeno obliko, so zares lepi. Vsem tistim, ki so nam pomagali z denarnimi prispevki, se prav lepo zahvaljujemo. Posebno pa g. inž. Srncecu, drž. posl., dr. Steletu, konservatorju muzeja in oblastnemu odboru ljubljanskemu za državno in oblastno podporo. Na to naše izredno žegnanje pa prav prijazno vabimo vse od daleč in blizu, da si ogledate lepe oltarje!

STRANJE PRI KAMNIKU.

Vsaj malo skromnega spomenika naj postavimo s temile črkami 83 letnemu Florijanu Berlecu, p. d. Božkarju iz Zupanjih njiv. Imenovani je bil več let ključar župne cerkve v Stranjah — še čez trideset —, dolgoletni župan v Zupanjih njivah, pa tudi zvest naročnik »Domoljubov«. Naj vlika večni pokoj! — V Stahovci je prišla graditi kamniška korporacija večje poslopje, kjer bo nova žaga in baje tudi električna centrala. Električne luči smo res potrebni. — V nedeljo smo imeli prvi sestanek za to, da smo se pogovorili o spomeniku za padle vojake iz naše fare. Upamo, da ga bomo čez leto dni že imeli.

Kaj bo z gozdovi?

Po »Trgovskem listu« posnemamo:

Če pojde tako dalje, bodo poznali bodoči rodovi gozd le še iz pesmi in iz pridoslovja, mogoče tudi z kake stare slike, kajti gozdovi bodo izginili. Na eni strani dobivamo sicer za stavbni les in za drva vedno več nadomestkov, na drugi strani se pa les uporablja v vedno nove namene.

Neznanske količine lesa služijo za izdelovanje papirja. Za nedeljske izdaje ameriških velednevnikov se mora žrtvovati velik kos gozda. Zedinjene države Severne Amerike ne morejo same kriti potrebe po tiskarskem papirju, zato ga morajo uvažati iz sosedne Kanade in ta uvoz se veča od leta do leta.

Odkar se je polastila kemija lesa, mu prede slaba. Da dobavimo alkohol iz lesa, je že stara stvar. Nato je prišla umetna svila, koje razvojne možnosti se ne daje še pregledati, kajti v tem oziru ima muhasta moda veliko besedo. In sedaj še sladkor! Da je mogoče pridobivati sladkor iz lesa, ni več novost. Poskusi, ki so se napravljali na nekem nasadu ob Zenevskem jezeru, so bili znani v strokovnih krogih in o njih se je že večkrat razpravljalo tudi v javnih časopisih.

Ker se preparata dva, se tretji smeje. Tako bi lahko rekli, ko mislimo na tekmovanje med sladkornim trstom in sladkorno peso, ki si nista bila nikdar prav dobra prijatelja. — Mnogi vidijo že, kako grozi konec trstu kakor pesi. To bi bila n. pr. za otok Kubo velika nesreča, kajti Kuba živi takorekoč samo od sladkorja, vsaj od izkupila za izvoz slad-

117

Razno.

Tihi ocean. Dijaki so bili pri skušnji. — Profesor vpraša: »Kako se imenuje morje med vzhodno Azijo in zapadno Ameriko?« Dijak odpre usta jih zapre in molči. Profesor se ni hotel blamirati pred komisarjem, zato hitro reče: »Izvrstno, dobro, res, imenuje se Tihi ocean!«

»Pasivna rezistencac v kavarni. Na Dunaju se je neki kavarnar sprl z organizacijo tofajev. Socialisti so naredili proti njemu štrajk na ta način: vsak dan pride v kavarno kakih 50 brezposelnih socialistov; vse mize zasedejo, naroče čašo sodavice in sede pri nji ves ljubi dan; zraven kade slab tobak, da odganjajo druge goste z neznosnim dimom. Vsakega pribelega pozdravijo z geslom »Freundschaft« (prijateljstvo). Kavarnar se je obrnil na policijo, ki je slednjih s silo pognala nejubne goste in jih 18 zaprla.

Na Egejskem otoku, ki se imenuje Kos, ne snubi fant dekleta, marveč narobe, dekleta pride snubiti fanta.

Slavko Savinšek:

V goliških plazovih

Povest z gorenskih planin

»Saj bo! Teh par kratkih tednov še. Nič mi ni žal, čeprav je tako. Saj raste mladi zarodk« pokaže Tilen na Majdico, ki se oklepa očetovega kolena in jo Janez zdaj dviga v naročje.

Skoro pozabijo na voz in vprego, ker si imajo toliko povedati. Mati in Cilka pripravljata medtem kosilo in po kosilu pripoveduje Tilen, kako se mu je godilo. Hribarjevi mu povedo natančneje o Lonini smrti in o vseh novicah v Dobravi in v goliškem.

»Še kdo tihopati?« vpraša vmes Tilen in oko se mu zasveti v pričakovanju.

»Ni več nikogar. Pa tudi prenevarno je zdaj, so financarji preveč pazljivi.«

»Se še kaj ženijo pri dobavskih dekletih?«

»Prav nobeden ne. Je bil Janez preveč svarilen zgled,« odgovarja Matevž.

»Tudi tebe ima na vesti zelenec!« zagodrnja Janez proti Tilnu.

»E, Janez, pusti ga, naj v miru počiva! Kar je, je, sam sem kriv največ. Zapor in samota in misel na smrt človeka zmodre. Z drugimi očmi gledam zdaj vse to,« miri Tilen Janeza, ki ne more umeti, da bi bil tale Tilen pred njim oni Tilen, ki je nosil pred dobrimi dvema leti tovora za tri Dobravce čez Golico osem, deset ur daleč,

»Jutri odrinem k materi pod Lepi vrh in k očetu, če me boste nocoj prenočili,« se nakrat domislil Tilen.

»Kaj bi hodil! Teško ti bo. Jaz stopim ponje in vse, kar imata, prinesemo sabo. Ze dolgo je bajta pripravljena zanju, dovolj bo prostora za vse tri. Lahko te bodo zdravili in spravili zopet v stari red,« prigovarja Matevž.

»Jaz bi, ker bi bilo bliže na pokopališče, samo, če bodo mati hoteli?«

»Bodo, bodo, boš videl! Jaz grem še nocoj gori, pa jutri zjutraj že lahko prideta. Cilka in mati pa danes pripravita bajto, kaj-ne, mati?« se obrne Matevž k materi in ženi in obe sta srečni ob tej Matevževi domisllici.

Zgodilo se je tako. Matevž je še tisti večer odrinil pod Lepi vrh povedat Meti in Terpini, da se je Tilen vrnil. Povedal je tudi, ko se je Meta obotavljala priti za stalno doli, kako je s Tilnom. Zdaj je Terpina sam svetoval, naj se Meta uda. In res sta oba drugo jutro prišla na Hribarjevino.

Svidenje med materjo in sinom je bila sama solza, čeprav je bilo veselje videnja vmes. Meta ni zlepa jokala; ali ko je videla Tilna v njegovih boleznih, ni mogla vzdržati solz. Kakor gora v goliškem, kakor brina v gmajni je bil, ko je ono noč prišel k njej po slovo, zdaj pa je kakor posušen bezeg ob plotu. Tilen, njen sin, je prišel umret, samo umret domov k materi. Terpina ni prav nič skrivala ženi, da ni Tilnu pomoči. Preveč je zaupala Meta v izvedenost svojega moža, da bi bila le malo podvomila nad njegovim mnenjem. Vsi so vedeli: če reče Terpina, da ni več pomoči, more le čudež spremeniti v boljše!

Zato pa so se potrudili vsi, da kolikor mogoče oslade zadnje dni Tilnove. Vsi so mu stregli, kar so najbolj mogli, vsako željo so mu iz oči brali. A Tilen ni imel mnogo želja. Samo na golico bi bil rad še enkrat prišel. Silil je in tiščal, čimbolj so mu od-

korja, kakor zavisi obstoj Brazilije od kave. Toda kava se ne da niti delati iz lesa. V državi sladkarij nima stari sladkor iz trsta in pese že davno več neomejne oblasti. V vroči letni dobi odkrijejo Američani redno po več novih sladkornih dreves.

Iz vseh mogočih rastlin se je že pridobival sladkor. Poskusilo se je s sokom javorja. Sirup, ki lahko nadomešča sladkor popolnoma delno v marsikaterem sladkor vsebujočem jedilu, se pridobiva iz krompirja in turščice. V dobi, ko je zavladalo v času svetovne vojne veliko pomanjkanje sladkorja, se je bavil neki občinski zastop resno z vprašanjem, ali bi se ne dal pridobivati sladkor iz sladkih korenin. Ker pa tedaj tudi koreninice ni bilo v izobilju, se ta poskus ni izvršil. Tudi točje je bilo že določeno, da nam osladi življenje.

Ko je začel pred kakimi tridesetimi leti saharim svoj kratki zmagoslaven pohod po svetu, so mislil mnogi, da je že prišel konec sladkorju. Sladkor iz premoga! Izredno majhen kosček je vseboval toliko sladila, kolikor ga je bilo v precejšnjem kosu sladkorja. Saharin, ki se je pridobival iz toluola, je imel sicer veliko prednosti, bil je zelo poceni in bilo ga je treba le malenkost, a imel je tudi svojo napako: sladil je sicer, a hranilne vrednosti ni bilo nobene v njem. Med vojno je bilo veliko povpraševanje po umetnem sladilu v najrazličnejši obliki. Po vojni se je pa omejila njegova uporaba le v nekatere namene in le za določeno bolniško hrano. Sladkor je bil zmagal. Tekma premoga je bila odstranjena.

Bo li imel les več sreče? Važnejša od vprašanja, se li da pridobivati sladkor iz

lesa, je gospodarska stran. Ali more lesni sladkor s trsnim in pesnim sladkorjem tekmovali v stroških pridelovanju? Kako bi bilo na lesnem trgu, če bi se bolj in bolj množile uporabne možnosti za les? Vse polno vprašanj se poraja in vidi se, da kemični izum še ne pomenja vsega.

Fr. Strah:

Pa smo se pogovarjali.

I. »Kmetu se dobro godi.«

Nekoč sem bil v družbi, ki si je za predmet razgovora vzela razmerje delavca do kmeta, oziroma obratno. Primerjal se je z ene strani položaj in socialno stanje delavca, ter z druge strani položaj, odnosno socialno stanje našega kmeta. Pri tem se je o predmetu govorilo tako krivično, zlasti glede na resničnost dejanskih okoliščin, v katerih živi in okrog katerih se giblje kmetijski življenj, da je to naravnost čudno. Kako je sploh mogoče, da se pride do takega napačnega pojmovanja kmetijskega življenja, to mi je bilo tistikrat in mi je še danes uganka. Tako more misliti edino le naivnež ali pa človek, ki res ni imel še prilike, popolnoma se živjeti v vlogi kmeta in ki še nikdar ni pogledal globlje v njegovo življenje. Izrekel se je namreč med drugimi tudi sledeči stavek: »O, kmetu se dobro godi. Čez leto pač nekoliko bolj dela, toda zato pa potem prav celo zimo leži...!«

Vsak razsoden človek mora uvideti, da je tako mnenje popolnoma napačno in da od daleč ne odgovarja resnici. Res je sicer, da se kmetijski človek tekom zimske dobe ne-

koliko odpočije od silnega truda in napora, pod katerim jeji celo pomlad, celo poletje in celo jesen; toda — ali tega morda ne zasluži? Ali je kdo, ki bi se upal to zanikati? Pomisliti je treba, da na kmetih ni »uradnih ur«, da se nikdar ne gleda na začetek in ne na konec, temveč vedno le na delo kot tako. Ako delo tako zahteva, ga je treba izvršiti, ne glede na uro in utrujenost. Kmetu njegov delovni čas odreja in določa delo samo; le po tem se mu je ravnati. Zato je treba dostikrat začeti še pred pričetkom zore, ter traja delo potem skoro da nepretrgano skozi cel dan pozno v noč. Kdo ob takih prilikah vpraša kmetijskega človeka za počitek, za odmor? Se misli ne more in tudi ne sme na to. Časih se mora pač zadovoljiti le s par urami spanja; dostikrat je res, da bolj truden zjutraj vstaja, kot pa je zvečer legel.

In po vsem tem, da ne bi zaslužil potem v zimskem času nekoliko mirnega in bolj porazdeljenega časa, odnosno počitka! Saj popolnoma brez dela tudi tistikrat ni; venomer je treba delati tudi preko zime. Naravno pa, da so vsa ta zimska dela lažjega značaja in da torej niso združena s tolikim naporom, kakor ona v letnem času. Glavno pa je, da je delati tudi preko zime treba in se torej ne more kar na splošno trditi, da kmet kar »celo zimo leži«. Pač slab gospodar, za katerega to resnično velja!

Odveč bi bilo, primerjati temu kmetскому delu ono delo, ki ga izvršuje navadni delavec, zlasti tovarniški delavec. Pač je spet res, da je treba časih zelo pritisniti in da tako delo močno utruja, toda končno je pa le to delo vsaj porazdeljeno in točno odmerjeno po času. Po tolikih in tolikih urah pride to-

govarjali, da je prenevarno zanj, tembolj je hotel svoje. Par dni manj ali več, je menil, na Golici bom pa le še enkrat, je dejal. Tako so se udali, posebno, ker je Terpina vedel, da morda čez par dni ne bo več mogoče.

Sli so vsi, Cilka in Matevž, le Janez in mati sta ostala za varuha doma, — Meta in Terpina, da spremijo Tilna zadnjič na Golico. Vsi so se mu čudili, kako čudno hoden je bil. Res so šli počasi, a neprestano so morali zadrževati Tilna, ki je hotel kar planiti na vrh. Pred vsemi je korakal, vsak grm je spotoma pobožal, h kamenju na poti se sklanjal, ob brinah se ustavljal, sama ljubezen do narave je gorela iz njega. Od spodnje kože je silil kar dalje, niti za hip ni maral sestiti. Le na vrh je silil, le na vrh, čim preje gor!

Na vrhu so Tilna dobro zavili in sedel je na kamen ter se razgledoval na obe strani. Dolgo je molčal, molčali so tudi ostali štirje. Pa se je zbudilo v njem vse v goliškem doživeto, in ž njim v Matevžu, in pričela sta obnavljati spomine. Kako se je razživil Tilen! Oči so mu gorele in v obrazu je zrastle rdečice, ko je kazal grmovje in plazovje, kjer je tovoril sam ali z drugimi. Niso ga mogli odtrgati od tod, kljub Terpinovem svarilu pred močno sapo, ki je pihala. In še ni miroval, morali so kreniti proti vrhu kočne in od tam na prepad, koder je nekoč nosil na pol mrtvega Matevža.

»Vidiš, Matevž, kako bi bilo, ko bi bila oba takrat zdrknila sem doli,« je dejal in pokazal v globino.

»Jezus, jaz bi bila umrla!« je kriknila Cilka in se trdno oklenila moževe roke.

»Zdaj pa bi sam ne prišel mimo, koj bi telebnil doli!« je pristavil Tilen in stopil čisto na rob.

»Ali si nort!« ga je potegnila mati Meta nazaj.

In zopet od tu ni mogel Tilen stran. Kar niso

ga spravili z vrha nazaj doli. Ves čas je pripovedoval in govoril, vso pot doli, dokler niso prišli do bajte nad Rudnikom. Tam pa mu je naenkrat postalo slabo in le Terpin se je bilo zahvaliti, da ga je spravil dalje. Z veliko težavo je prišel Tilen domov in je koj legel. Pričela ga je kuhati vročica, in poklicali so gospoda. Vso noč je klical iz nezavesti, vse življenje je vpilo iz njega in hudo je bilo vsem, komaj so ga zadržali v postelji. Terpina je napel vso svojo umetnost, da je umiril in splahnil žarečo vročico iz trpečega telesa. Šele proti jutru se je bolnik umiril in zaspal. Duhovni gospod, še vedno stari, dobri gospod župnik, so vso noč vztrajali z drugimi ob bolnikovi postelji, tudi Cilka in Matevž se nista ganila stran.

Toda Tilnova narava je zaenkrat še zmagala. Preden je zapadel prvi sneg, je bil Tilen zopet toliko dober, da je vstal in hodil solca lovit pred bajto in v Golico gledat. Saj pa je Terpina pokazal toliko zdravniške spretnosti na svojem sinu, da so se čudili vsi, celo duhovni gospod. Tilen je vedel, da se ima samo ožetu zahvaliti za podaljšanje življenja in bil mu je neizmerno hvaležen za te dni, smrti ugrabljene, ki so mu bili še dani, da je smel živeti med svojimi in gledati v Golico in v goliško.

Ali kljub vsej Terpinovi umetnosti je Tilnu udarila zadnja ura. Ko se je v prvi pomladi začel tajati sneg, se mu je poslabilo tako, da ni bilo več pomoči. Terpina je povedal to i Meti i Matevžu in vsi so podvojili čuječnost in nego.

Udano in potpežljivo je nosil Tilen svoj križ in usoda smrti ga ni plašila. Kakor je bil junak zdrav, je bil še vedno junak v bolečinah in v bolezni.

In od matere se je težko ločil.

»Mati, kmalu pridite za menoj!« je vedno in vedno prosil mater, ki se ni genila od njegove po-

60 litrov svoje krvi je prodal Francoz Briez za zdravljenje v bolnici. Da je zanj precej računat, se razume. Ni je pa dal v kratkih rokih, ampak zelo previdno, da ni sam pri tem nič oslabil.

Ne le čevljev, tudi železnice bo delal — namreč Bata, ki ima že tudi v Jugoslaviji v vsakem mestu svoje prodajalne. Njegove tovarne so že same zase nekaj posebnega, kako organizirane in kako drži delavce v gotovem rednem življenju. Zdaj pa je poleg tega svojega posla sklenil Bata, da bo delal železnico, in sicer iz Prage v Slovaško. Ta železnica bo popolna njegova last, stala bo seveda milijona.

Cement ga je osleplil. Iz Bocna por čajo listi, da je v neki vasi delavec Hektor Biancalani oslepel od cementsa. Nese je vrečo cementsa. Vreča mu je padla na tla, se pretrgala in cement se je zaprnil v obraz delavcu, ki se je sklonil, da bi vrečo pobral. Prah mu je šel v oči in mož se je v bolečinah zvalil na tla. Peljali so ga v bolnišnico z malo nade, da bi mu vrnilo luč oči.

»Vi nimate glasul!« Pri zadnjih švedskih volitvah je doživel neki stock-

liko in toliko počitka, prostega časa, ki je popolnoma last dotičnega delavca, s katerim torej prosto razpolaga. Delavčevo delo je po veliki večini zgolj mehanično, se ponavlja iz dneva v dan skozi celo leto; nudi torej s tem tudi možnost, da se delavec istega dela bolj privaja in mu sčasoma prehaja čisto v meso in kri — in prav to mu daje značaj mehaničnih kretenj. Tak slučaj je pri kmetu le deloma podan, ker ga loči od leta do leta zimski čas in se sploh njegovo enako delo ponavlja le v presledkih.

Tako smo v glavnih obrisih obrazložili pojem kmetijskega dela in takisto delavčevega. Neobdelan ostaja le še gmotni uspeh, to pa je vprašanje zase in se bomo morda še povrnilo nanj.

Kaj pa iz vsega navedenega sledi? Predvsem to, da je treba pač vsakomur delati in da mora vsak po svoje trpeti za svoj obstoj in življenje.

To dejstvo samo nas pa spet uči in navaja k složnemu delu za skupni blagor nas vseh. Vsako preziranje in očitjanje z ene kakor tudi z druge strani je škodljivo. Zakaj jasno je vendar, da smo prav tako tesno navezani in odvisni eden na drugega, da se le v skupnem delovanju in pomaganju more razvijati ono blagoslovljeno žitje človeštva, ki mu pravimo sreča in zadovoljstvo. Če bo kmet zadovoljen in srečen, bo temu primerno srečen in zadovoljen tudi delavec — in obratno.

d O sreči more govoriti vsaka gospodinja, ko se ji nudi prilika, da pere z Radionom. Perilo se pusti preko noči v vodi, drugi dan se pa med pripravljanjem obeda po polurnem kuhanju opere v Radionu in postane belo ko sneg.

118

holmski operni pevec, ki ni več mlad in se mu je začel glas že krhati, zelo neprijeten pipetljaj. Ko je prišel na volišče in povedal svoje ime, je volivni predsednik dolgo brskal po imenikih, slednjič pa rekel pevcu: »Vi ne morete voliti.« — »Zakaj neki ne, če smem vprašati?« — »Nimate glasu.« — Zadet na najobčutljivejšem mestu, se je pevec obrnil in šel. Prijatelji so ga zastopali čakali na dogovorjenem sestanku pri dobri kapijici; slednjič so ga šli iskat in ga našli vsega pobitega v neki majhni gostilni. »Zaboga, kaj pa je s teboj,« so ga vprašali. »Pustite me v miru,« je rekel in si podprl glavo. »I, pa bi vendar zaupal prijateljem, kaj te je zadelo, lažje ti bo.« Tako so dolgo sili vanj in končno je povedal: »Na volišču so mi odrekli volivno pravico, češ, da nimam glasu.«

Etna bruba. Veliki ognjenik Etna na Siciliji že nekaj dni razliva po pobočju žarečo lavo. Ljudstvo je zbežalo iz najbližjih vasi pod žrelom. Lava se vali 4 kilometre

Skrivnost časopisov.

Pretekli teden (od 4. do 11. nov.) se je v Sloveniji veliko govorilo zlasti o dnevnem časopisu. Dnevno časopisje je znano zlasti kot glasnik najnovejših dogodkov. Časopisje zajema najnovejša poročila od velikih dopisnih uradov. Ti dopisni uradi imajo v vseh važnejših mestih sveta svoje v posebni šoli izvežbane poročevalce. Opravilo takih poročevalcev je, da skušajo pri vsakem večjem dogodku v njihovem okolišu biti poleg, prisluškovati in povpraševati ter nemudoma telefonično ali telegrafično poročati osrednjemu dopisnemu uradu. Dopisni urad ima tako vsak čas vse polno najnovejših vesti, ki jih oddaja uredništvom listov, s katerimi sklepa v ta namen pogodbe. Zelo znani dopisni uradi so n. pr. Havas, Reuter, Wolf, Stefani i. dr. Večji časopisi imajo tudi svoje poročevalce, zlasti v velikih svetovnih središčih. Taki poročevalci so ali stalno na kakem važnem mestu (stalni dopisniki) ali so pa poslani kam samo za kakšno priliko (n. pr. ob zasedanju Društva narodov v Ženevi).

Naravnost čudovito je, kako hitro deluje danes poročevalska služba. Spreten poročevalec, ki ima srečo, da mu njegovi poklicni tovariši drugega dopisnega urada ne zasedejo, prej — telefona ali telegrafa, pošlje poročilo nekaj minut po dogodku in nekaj minut za tem so poročila na razpolago časopisom. Razdalja komaj kaj ovira. Za telefon je vseeno ali je 100 km daleč ali pa 2000.

Seveda taka reč stane. Angleški časo-

pis »Times« n. pr. se ni obotavljal plačati za en sam telegram iz Južne Afrike 230.000 dinarjev, samo da je imel prvi novico. Izdatki večjih časopisov za papir, tiskarno, uredništvo, telefon in upravo grejo v visoke milijone.

In tako dalje, bomo rekli. O teh rečeh bi lahko mnogo pisali. Toda za tiskovni teden si zastavimo samo sledeče važno vprašanje: Kdo so ti ljudje, ki poročajo dopisnemu uradu in časopisu, kdo je v dopisnem uradu in kdo sedi v uredništvih listov? Važno je to vprašanje, ker kakršni so ti ljudje, taka so tudi poročila. Znano je, da so skoro vsi veliki dopisni uradi, ki prav za prav določajo, kaj naj svet izve in kaj se mu naj prikrije, v judovski rokah. Tudi centrale, ki oskrbujejo časopise z različnimi krajšimi ali daljšimi spisi, so v židovskih rokah. Veliki uradi za zbiranje in posredovanje časopisnih oglasov, so prav tako v judovskih rokah.

Opreznost pred časopisi je torej zelo na mestu. Naš slovenski dnevnik »Slovenec« je prvi v Sloveniji, ki uporablja vse novodobne iznajdbe glede hitrega poročanja, obenem pa se zelo trudi, da bi čitateljem v svojih poročilih točil čistega vina. V zvezi je z enim najboljših svetovnih poročevalnih uradov na svetu v Berlinu, ki mu vsak večer trikrat pošlje najnovejša svetovna poročila. V naši državi in v nekaterih večjih mestih v inozemstvu ima še svoje posebne poročevalce. Neobdelan slovenski in sploh jugoslovanski dnevnik nima bolje urejene poročevalske službe kakor »Slovenec«. Važni dogodki, ki so se zgodili recimo v Nemčiji še pozno

stelje, kljub temu, da jo je Terpina podil stran zlepa in zgrda. »Preveč mi bo dolg čas po vas, ko sem vas že ti dve leti tako težko pogrešal.«

»Saj bom prišla, boš videl, Tilen!« mu je odgovarjala mati Meta. »In oče tudi, kajne, Janez,« se je navadno obrnila k možu, »midva sva tudi že zrela za tjakaj? Ne smeva pustiti fanta predolgo čakati na naju dva!«

»Vedno sem mislil, da bom jaz šel prvi od nas treh, ki sem bil najšibkejši. Zdaj pa me hočeš prekositi ti, Tilen? Res ne bi mislil,« je pristavil večkrat oče Terpina.

Tako so govorili o Tilnovi smrti mirno in Bogu vdano, da so gospod župnik rekli, da tako lepe priprave na smrt še zlepa niso videli kot v Terpinovi družini v bajti na Hribarjevem.

Mirno je umrl Tilen, komaj opazljivo izdahnil kakor bi zaspal. Naslonil je materi v naročje glavo, nekaj časa tiho ž njo govoril in nato polglasno iz vročice. Potem se je znova vzbudil v zavest in se poslovil od vseh navzočih. Spokojno je ležal v materinem naročju in z obema rokama držal njeno dlan. Tako je v večnost zaspal Tilen, največji tihotapec, kar jih je kedaj tvorilo po goliškem in kar jih bo tvorilo. Ne samo po telesu velik, po pogumu in drznosti, še večji je bil v pokori in potrpljenju. In še: velik v ljubezni, v ljubezni do dragih in do planin, do zemlje domače, do gmajn in senožet in plazov; in še večji v zvestobi, v zvestobi do vseh teh in v udanosti. Zato so lahko rekli duhovni gospod dobravski po Tilnovem pogrebu na prižnici:

»Veliko je grešil, pa še več se je pokoril. Bil je grešnik, a bil je mož!«

Komaj par mesecev za Tilnom je odšla za sinom tudi mati Meta. V pomladnih dneh in še več v ve-

čerih je mnogo preklečala na pokopališču. Nakopala si je prehlad in ponovna pljučnica jo je vrgla na posteljo, da ni več vstala z nje. Pokopali so jo poleg sina. Hitela je, da bi bila, kot mu je bila obljubila, čimprej pri njem, da mu ne bi bilo prehudo po njej.

A zdaj je Terpina prišlo. Prav za prav ni imel nobene bolezn. Ni hotel zdravnika, ko se mu je poslabšalo. Prosil je gospoda župnika, naj ga previdijo in ko so mu omenili, da bi poslal po zdravnika, jim je odgovoril:

»Zatorej kot njegova, je tudi moja vednost, gospod župnik, in smote mi verjeti, zoper mojo bolezen ni leka!«

In so dejali duhovni gospod, da je umrl Terpina od samega hrepenenja po ženi in sinu.

Toda narava je taka, da umira in znova poganja. Ne samo v rožah in drevju in sadežih in živini, tudi z ljudmi je enako. Tri so odnesli s Hribarjevine, a so še tisto poletje prinesli nadomestek za prvega, za Tilna. Matevž in Cilka sta dobila sinčka in sta ga krstila za Tilna; da bi četal v imenu spomin na zve, stega druga, ki je dvakrat za Matevžovo življenje svoje stavil na kocko in mu rešil življenje. Ne le njemu, tudi ženi njegovi, Cilki.

Največje veselje je imel z malim Tilnčkom Janez, stari hlapec Hribarjev, ki pa je bil vse drugo ko hlapec. Bil je pravi gospodar še zdaj, ko so ga že leta upognila in je samo bolj pestoval ter čakal z materjo Hribarico vred, kdaj ga Bog pokliče. Vendar je Bog hotel drugače in ga je pustil kot živ opomin otrokom, Matevževim in Cilkinim, kot pričo njune ljubezni in zvestobe. Vsi stari, z Janezom enakih let v dobravskem so tisto leto ali malo kesneje pomrli, tudi mati Hribarica. Le Janez je še vedno korenina. Pa še nekdo: duhovni gospod dobravski. Zato mno-

Čez 14 dni začnemo z novo tajinstveno povestjo: Zagorski zvonovi.

zvečer, so že opisani v »Slovencu«, ki ga odpeljuje po Sloveniji prvi jutranji vlaki iz Ljubljane. Če vzamem »Slovenec« v roke, tudi nimam tiste neprijetne zavesti, da prebiram glasilo nepošteno judovske družbe. Zato naj velja: pošten Slovenec ima naročen in bere pošten krščanski dnevnik »Slovenec«.

¹ Tako so n. pr. dogodki, ki so se vršili o priliki, ko se je v Prazi sesula sedemnadstropna hiša, ob poldvanajstih ponoči, došli v Ljubljano že 5 minut po poldvanajstih in ob polnoči so bili že v tiskarskem stroju.

d Bodite previdni pri otrokih in nikdar ne opustite, da jim tudi pri najmanjšem nerazpoloženju pridenete v mleko ali vodo praška »Magna« Prašek »Magna« čisti želodec in čreva brez bolečin, prijetno in naglo osvazuje in preprečuje težja obolenja. V vseh lekarnah in drogerijah en zavoj s točnim navodilom 4 Din.

n Kat. slov. prosvetno društvo v Motniku priredi v nedeljo dne 11. nov. ob 3 popoldne v društvenem domu igro »Mlinar in njegova hčica«, Zalogra v 5 dejanjih. Prijateljstvo se najljubše vedbo na prireditve.

n Katol. izobraževalno društvo v Višnji gori vprizori v nedeljo 18. nov. popoldne ob treh v Domu znano in priljubljeno igro »Mlinar in njegova hčica«.

Novice v slikah danes teden na osmih straneh!

gokrat pridejo gospod župnik na Hribarjevino in prisedejo k Janezu, ki z eno roko lovi malega Tilčka, z drugo pa se igra z neugnano Majdico, in skupaj obujata spomine prešlih dni. Z mladimi se stari gospod ne morejo tako pomeniti, kakor z Janezem. Tako oba skupaj vzgajata mladi goliški rod na Hribarjevini, da ne bo samo zdrav in močan in krepak, ampak tudi lep in svetel in zvest sebi in Bogu.

Lep jesenski večer je razlit nad Dobravo in lunina svetloba izza Mežaklje siplje srebrne žarke na Golico, v njene gmajne in plazove. Na pokopališču pri dobravski cerkvi stoje pred temi grobovi trije s Hribarjevino in mala Majdica ž njimi. — Velik šopek rož je prinesla Majdica in ga položila na srednji grob, ki v njem spi Tilen. Ob zidu stoji križ in na njem napis:

»Tu počivajo Janez Terpina
in žena njegova Meta,
in njunin sin Tilen.

Bog jim daj večni mir in pokoj!«

Janez in Matevž stojita odkrita pred grobovi, Cilka z Majdico poleg njiju. Vsi trije molče molijo. Le Majdica ne more molčati.

»Mama, tu-le je stlic, ne?« sprašuje vedno in vedno in kaže na Tilnov grob.

»Da, da, le tiho bodi, Majdica, stric spi, da ga ne zbudiš!« jo miri Cilka.

»Stric spi, mama?« vprašuje dekletce, pa umolkne in zastrmi v grob. In ko se vsi trije pokrižajo ob koncu molitve, potegne še mala Majdica z drobnjo ročico po obrazu.

»Se nesli stlicu loze, mama?« zagotavlja Majdica, ki kar neče stran od grobov. Odrastli trije molče in stoji sredi pokopališča ter gledajo nazaj na vse tri

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«!

OTVORITEV TRGOVINE!

Naznanjam, da sem na Sv. Petra cesti št. 6 otvoril trgovino z vrvarskimi izdelki lastnega izdelka, kakor motvoz, štrange, vrvi, uzde, mreže itd. Izdelujem tudi po naročilu Cene konkurenčne! Priporočam se!

Anton Albrecht, vrvar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 6.

Fige, slive in brinje

dobite pri trdkri FRAN POGAČNIK, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

Dnevni in večerni tečaj

za prikrojevanje damskih oblek se vrši pri strokovno izprašani učiteljici Rozi Medved, Ljubljana, Mestni trg 27/III, nasproti rotovža. Kroji se izdeluje po meri. Učenkam z dežele se preskrbi hrana in stanovanje po zmerni ceni.

Kupujem **zobotrebcev** po najvišjih cenah
M. Pakič, Ljubljana, Sv. Petra napis 27 (za vojo)

Kupim lipov in jesenov okrogli les več vagonov. Ponudbe franco vagon nakladalna postaja, na upravo tega lista št. 10.910.

Neprijeten duh ust

je soprn. Zobje slabe barve kvarijo najlepši obraz. Obe lobi odstranite pri enkratni uporabi krasno osvetojuče Chlorodont-paste. Zobje dobijo krasen sijaj slonovine, posebno pri uporabi zobčaste ščetke, ker ista čisti zobe tudi na njih stranicah. Guli ostanki jedi med zobmi, ki povzročajo neprijeten duh ust, se s tem temeljito odstranijo. Poskusite najprej z malo tubo. Chlorodont ščetka za otroke, za dame (mehekke ščetke), za gospode (trde ščetke). Prično samo v originalnem modrozelenem omotu z napisom Chlorodont. Dobiva se povsod. — Leo-Werke A. G., proizvodnja in zastopstvo za Jugoslavijo; Tvoznice Zlatorog, Maribor.

Ijube jim grobove. Cilka stopi z Majdico še k grobu matere in očeta, ki počivata na drugem koncu pokopališča. Janez in Matevž prideta za njima. Tudi tu pomolijo za duše ranjkih. In ko odideta Cilka in Matevž z Majdico s pokopališča proti cerkvi, ostane še Janez sam sredi grobov. Nemo se razgleduje po pokojnem prostoru. Morda si v mislih izbira prostor zase. Tamle v kotu si ga bo poiskal, kjer spi Lovračeva Lona, ki v nebesih čaka nanj, da se bo lahko ujedala nad njim, kakor prej živa. Od tu se vidi po vsem pokopališču in bo lahko gledal naravnost v Golico.

Golica zre v starega Janeza, svojega zvestega hlapca, ki strmi zdaj v lepoto lunine luči na vrhu okrog koč. Nepremično gleda Golica, kraljica gorenjskih planin, v Dobravo in na pokopališče, kjer spe njeni otroci, stari in mladi, goliški rod. Golica bdi vedno enako nad vsemi: nad živimi in mrtvimi. In je vedno zvesta vsem, mrtvim in živim. Ene polaga v grob, druge rodi, ene zaspije, druge vsaja v svet. Vse pa živi s svojimi travami in s svojim lesom jih hrani, v drčah in plazovih jih kremenji, v senožetih in gmajni jekleni: da bodo vredni njeni otroci, da bodo močan in krepak rod, kakor lesnika trpek na zunaj in kakor grča, pa kakor mehka jabolka v srcih in kot med v dušah.

Počasi odide Janez na Hribarjevino. Vsa Dobrava zaspi v svetlo noč. Le dva bdiata: zvonik sv. Štefana sredi Dobrave in nad njo Golica, vsa v lunini svetlobi. Na njej se svetijo gmajne in senožeti, drče in poseki, strmine in brežine. Od Spodnje koč dol pa je kakor samo, samo srebro, v zeleno poslano, v temno razlito notri v globel in urez: goliški plaz.

K o n e c.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Dia 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Stalne službe išče v dobro kmečko hišo mladenič vajen konj in vsega dela. Naslov v upravi št. 11.103

Čevljarškega vajenca sprejemem tako. Hrana in stanovanje v hiši. Jožef Skrjanc, Golinik št. 16, Gorenjsko.

Mesarškega vajenca sprejemem takoj za mesarjo na deželi. Hrana in stanovanje prosta. Naslov v Upravi Domoljuba št. 11100.

Čevljarškega vajenca takoj sprejemem, tudi če se je že učil tega obrta, pod ugodnimi pogoji. Bačnik Iv., Glinica 15., št. Vid nad Ljubljano.

Po 3 kpone drobni plinski koks. Cebina Ljubljana, Wolfova 1/II.

Kadi vseh velikosti ima na zalogi Fran Repič sodar Ljubljana, Trnovo.

Kovaškega učenca išče Franc Prevodnik kovaški mojster Bistriča, šte. 10, Poštrežje, Gorenjsko.

Vrtnice gozdne divjake, lepe zdrave, dobro vkoreninjene, večja množina naprodaj. Cena po dogovoru. Jakob Torkar, Višelnica 9, p. Gorje pri Bledu.

Zaga samica naprodaj pr-dleže, voz in vse drugo orodje. Vse v dobrem stanju. Vprašanja na oglasni oddelek pod šifro »ZAGA« št. 11044.

Mizarškega učenca poštenih kmečkih strojev sprejemem Jož. Erjavec, mizar S. Gamejce 17, p. St. Vid nad Ljubljano.

na široko polagoma navzdol. Kar doseže, pokonča. Drevesa se takoj vnamejo in zgorijo. In nad lave švigajo ognjeni jeziki proti nebu. V noči med torkom in sredo je lava vdrila v mestce Mascali, ki šteje okoli 10.000 ljudi. Prebivalstvo je moglo prej zbežati in rešiti mobilijo, živali in obleko. Vojaštvo in milica pomaga pri reševanju. Nesrečno ljudstvo se je zateklo k Bogu za pomoč in prireje procesije. Človeških žrtev ni.

Nepošteno... Pred potrošnim sodiščem v Arrasu na Francoskem se je oni dan vršila razprava zaradi zločina proti pravosti. Ženstvo je dvorano napolnilo do zadnjega kotička. Po otvoritvi razprave je predsednik pozval ženstvo, naj se odstrani iz sodne dvorane, ker pridejo v razpravo stvari, ki niso za ušesa poštenih žena. Dvignila se ni niti ena ženska, da bi odšla. Čez nekaj minut pozove predsednik slugo in pokaže na poslušalko: »Pošteno ženo so odšle, ostale pa vrzite venkaj!«

Koža odraslega šlova tehta okoli 10 kg. **Biskimi** izpijejo brez težave okoli tri litre ribje masti na dan.

BENZIT-NADMILO je utelešena čistilna moč!

Pri pranju z BENZIT-nadmilom se blago niti najmanje ne pokvari, ker BENZIT-nadmilo nesnago razkroji. — Tukaj je kuhanje in drgnjenje perila nepotrebno, ker nesnago BENZIT-nadmilo iz tkanine razkroji.

Nesnago razkrojiti se pravi, da celo najfinejše tkanine pri tem ne trpijo.

Nesnago razkrojiti se pravi, perilo tako intenzivno, temeljito prati, da celo največja nesnaga brez truda izgine.

Benzit Nadmilo

z dvojnimi učinkoma

Tvornice Latorog, Maribor

Najceneje se oblečete, ako kupujete gotovo moške in deške obleke domačega izdelka pri **Jos. Clup** Ljubljana, Stari trg št. 2, ki ima v zalogi tudi sukno in blačevino iz svetovnoznanih čeških tovarn ter vsakovrstne pletenine, jumperje, jopice in perilo. — Ob enem se priporoča znana gostilna „**POD TRANČO**“, kjer se točijo najboljša štajerska in dolenska vina.

Trpežen! Modern! Krasen!

The Rex Co

Ljubljana

Gradšče št. 10. — Telefon št. 2268.

Prospekti zastonj!

Razno manufakturno blago

za jesen in zimo
kupite najceneje v trgovini

Anton Savnik, Škofialoka

Francoska linija - French Line

Cie. Cie. Transatlantique

Za Severno Ameriko in Kanado, največji in najlepši brzoparuniki.

Havre—Newyork samo 5 1/2 dni čez morje.

V Južno Ameriko, Argentino, Chile, Uruguay vsak teden iz Havre, Bordeaux in Marilije:

Cie. Chargeur-Réunis, Sud-Atlantique,

Transports Maritimes.

Izvrstna hrana, izborna postrežba, vino brezplačno.

Vsa pojasnila daje brezplačno zastopnik

IVAN KRAKER, Ljubljana
Kolodvorska ulica 35

PREKLICI

Dne 22. oktobra 1928 sem se napram Frančiški Podboršek žaljivo izrazil o Ivanu Marnu, posestniku, Ogrije št. 4. Vse te svoje žaljivke preključujem in jih obžalujem.
Frano Kačar.

Oglejte si čevlje in vse druge potrebščine ki jih dobite po konkurenčnih cenah samo pri **Ivanu Lupše** Ljubljana, Karlovska cesta 30.

O BLEKA

iz modrega sukna 465 Din, ševljota 628 Din, lamazarna 500 Din, delavške blače 55 Din, blače iz sukna 65 Din, kamnana 150 Din, fantovska obleka iz sukna 100 Din, iz pamučne tkanine 65 Din, imska suknja s double, kratka 350 Din, dolga 500 Din, fantovska suknja 200 Din, klubok trpežen 45 Din, f. n. 70 Din, modernej 85 Din, iz pliša 125 Din, iz sajčje diake 180 Din, vse v najboljši kvaliteti s najboljšo veletrovina.

R. STERBECKI, Ceste št. 19, Slov.
Zahtevate zastonj takojlinairovan cenik s več tisoč slikami. Kar ne uga a se zamenja ali vroc denar. Naročila: vs 500 Din poštne prost.

POZOR GORENJC!

Ne zamudite ugodne prilike pri nakupu jesenskega in zimskega blaga, katerega vam nudi v obilni izbiri že dobro znana trgovina

VINKO SAVNIK, RADOVLJICA

Prepričajte se o nizkih cenah!

ŽIMA

najboljša in najcenejša pri **M. Masterl** tovarna žime Stražišče pri Kranju.

Kreditno društvo Kranjske hranilnice

v Ljubljani, Knafličeva ulica št. 9.

Ustanovljeno leta 1873.

daje trgovcem in obrtnikom kredite po najkulantnejših pogojih.

Telefon št. 2420.

Račun pri čekovnem uradu v Ljubljani št. 10.680.

Edino najboljši šivalni stroji in pletilni švic.

„Dubled“ stroji ter kolesa za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca

Gritzner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obroke!

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.

Pouk v vezanju brezplačno, ne Vročl a garancija.

Ceneno češko perje

1 kg sivlega opuščenega perja 70 Din, napol belo 90 Din, belo 100 Din, bol še 125 Din in 150 Din, mehko kot oah 200 in 225 Din, boljša vrsta 275 Din. Politiativce car na prsto, proti povzeta od 500 Din, napro: poštne pros. Vzorec zastonj. Blago se tudi zamraza in neugisljote vzama nera. Naročila samo na **BENEDIKT SACHSEL**, Lohes št. 13 pri Plann, Češko-slovaška. — Pošto poštne rabijo iz Češkoslovaške v Jugoslavijo približno 10 dni.

V vsako hišo Domoljuba!

Oglas.

Ako hočete biti zadovoljni

pridite samo v Tekstilbazar
 Liubjana, Krekov trg 10.

Prava angleška flanela	meter po	Din 10 [—]
Belo slov. platno	" "	" 10 [—]
Bel šifon	" "	" 12-50
Češki šnirl barhent	" "	" 15 [—]

Za namočeno čerko in angl. sukno za moške in ženske obleke po najnižjih cenah.

Ostanki po polovičnih cenah
 v prvem nadstropju.

Oglejte si brez obveznosti nakupa.

Pozor! Pozor!

Gozdaril in tesači!

Ako hočete biti postrženi z najboljšim orodjem, se obrnite na podpisane. Svoje izdelke: planke, sekire, malarine in cepine pošiljam po pošti. - Prepričali se boste, da je najboljši moj izdelek. - Sprejemem tudi takoj VAJENCA.

Matevž Krmelj

sekirni kovač, Log, pošta Škofja Loka.

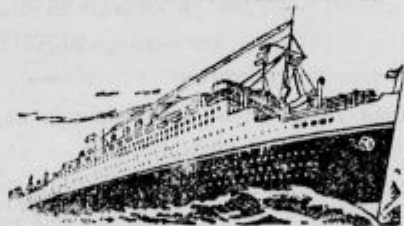
Naznanilo.

Puškarna KAISER se je preselila
 na Kongresni trg št. 9, v poslopje Kino Matica,
 desni lokal, Ljubljana.

Cosulich Line-Trust

Najnov. svetovnozn. eksped. motorne veleladje
Saturnia in Vulcania
 24.000 ton — 21 milj hitrosti na uro

Brzovozni promet preko Atlantskega oceana
 iz Trsta v New-York in Južno Ameriko.

Zahtevajte takoj brezplačna in točna pojasnila:
Simon Kmetec
 zastopnik za Slovenijo in Prekmurje
 Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 34
 (Prva cesta desno od kolodvora.)

ARBORIN

najboljše sredstvo za zatiranje sadnih škodljivcev zlasti v jesenskem in zimskem času dobite pri sledečih prodajalcih:

Ljubljana: Chemotečna, družba z o. z.,
 Mestni trg 10 (proizvajalec).

Ljubljana: Kmetij, družba, Turjaški trg 3.
 Maribor: Kmetijska družba, Meljska c. 12.
 Maribor: Drogerija M. Wolfram, nasl. M.
 Kanc, Gosposka ulica 33.

Brezice: Zveza podružnic Kmetijske družbe za brežiški okraj.

Celje: Filip Vrtovec, Kralja Petra cesta 19.

Ivanjkovci: Lovro Petovar.

Jesenice: Andrej Čufer.

Kemnik: Anton Lap.

Kočevje: Podružnica Kmetijske družbe.

Kranj: Franc Berjak.

Kiško: Edvard Ivanuš.

Leško: Podružnica sadj. in vrtn. društva.

Ljutomer: Martin Slivar, Ormožka c. 80.

Metlika: Franc Guštin.

Mokronog: Srečko Šircelj.

Murska Sobota: Čeh & Gaspar.

Novo mesto: Podružnica Kmetij, družbe.

Oplotnica pri Konjčah: Bogomir Habit.

Ormož: Jakob Kukovec, vrtnar, Hardek.

Ptuj: Franc Brezovnik, Minoritski trg 3.

Ptuj: Kmetijska nabav. in prodaj. zadruga.

Radovljica: Igo Zagorec.

Sevnica: Josip Škerl.

Slov. Bistrica: Podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva.

Središče ob Dravi: Ante Tkalec, Obrež.

Škofja Loka: A. Kašman.

Šoštanj: Ivan Senica.

Vrhnika: Vl. Škrbec.

Vuhred-Marenberg: Pavel Minatik.

„CHEMOTECHNA“

družba z o. z., Ljubljana, Mestni trg št. 10.

Budilke vsakovrstne ure, očala, poročne pr.
 stane, kupite najzanesljiveje v trgo.
 vini zlatnine in srebrnine
ZDRAVKO AMBROZIČ, urar, Radovljica.

Veliki **CENIK**
 Ilustrovani
 dobite vstaniti Z. hie
 vajte na od akvizitista
MEINEL in HEROLD
 toratus glasbi, gram-
 mofu ov in harmonik
 R. Langer **MARIBOR** Štev. 107
 Violine od 95 Din, ročne
 harmonike od 85 Din, tam-
 burice od 50 Din, gram-
 mofon od 245 Din dalje.

Ogromen prihranek izdatkov

za vsakovrstno blago, za moške in ženske obleke, za razno perilo, kamgarne, sukno, blago za ženske plašče, raznovrstne parhete za obleke in perilo.

Sezijska razprodaja

Kamgarini za moške obleke od 110 Din, razno sukno za moške obleke od 40 Din, za ženske plašče od 60 Din, volneno blago za ženske obleke, dvojna širina, od 34 Din, različni kambriki od 10 Din, vsakovrstni parhete od 9 Din naprej. Suknena obleka 3-20 m blaga z vso dobro podlogo

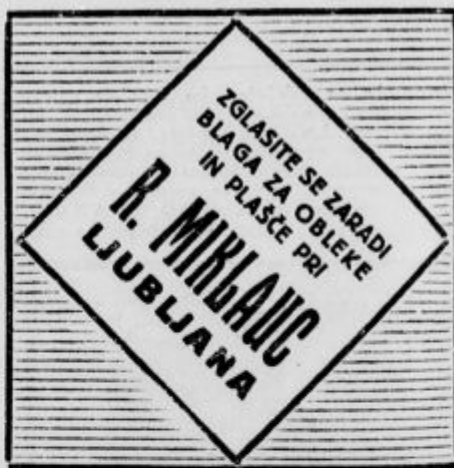
samo 230 Din

Vse navedeno se dobi samo v manufakturni trgovini

IVAN KOS, Ljubljana,

Sv. Petra cesta št. 23

Ne zamudite ugodne prilike! Oglejte si blago!

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 2057, 2470 in 2979.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzjav.: Gospobanka.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000[—], vloge nad Din 500,000.000[—].

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2½%, vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji.

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo **srečk Državne razredne loterije.**